БУТУН КУЧ—ПАХТА ТЕРИМИГА!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИКА БОШЛАГАН

12 октябрь 1971 йил, сешанба ◆ № 236 (15.106). ◆ Баҳоси 2 тийин.

УЛУҒ ОКТЯБРЬ ШАРАФИГА

СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Сирдарё областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини ҳаётга татбиқ қила бориб, Улуғ Октябрнинг 54 йиллик байрами шарафига социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб давлатга пахта топшириш йиллик планини муддатидан илгари — 11 октябрда бажардилар. Она-Ватан омборларига 369 минг тонна, ёки бултур шу пайтдагига нисбатан 100 минг тонна кўп «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳамма пахта биринчи сортларга топширилди.

Жиззах, Мирзачўл, Пахтакор, Дўстлик, Ильич ва Янгиер районлари, 38 колхоз ва совхоз, 110 бўлим, 1400 бригада планини муддатидан илгари бажариб, мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда.

«Голодностепстрой» бошқармасининг совхозлари давлат планларини шараф билан бажардилар. Улар тайёрлов пунктларига 181 минг тонна пахта етказиб бериб, шундан 175 минг тоннасини ёки тайёрланган ҳосилнинг 97 процентини машиналар ёрдамида териб олдилар. Ворошилов, Гулистон, Сирдарё, Боёвут, Оқ олтин районларининг пахтакорлари ҳам йиллик планларини бажариш арафасида турибдилар.

Областнинг шавкатли механизаторлари планнинг бажарилишига катта ҳисса қўшдилар. Областда машина терими плани 20 иш кунида—5 октябрда бажарилди. 11 октябрга 280 минг тоннадан кўпроқ, яъни тайёрланган пахтанинг 76 процента машиналар бункеридан тўкилди.

Пахта йиғим-терининг қайноқ кунларида далаларда 4500-4600 терим машинаси ишлаб турибди. Ҳар бир терим агрегатида ўртача 60 тоннадан пахта терилди. Машиналар билан биринчи марта шунчалик кўп пахта териб олинди. Пахтакор, Дўстлик, Ильич, Мирзачўл каби планни машина терими ҳисобига бажарган районларнинг механизаторлари айниқса катта муваффақиятларга эришдилар.

Ленин номли совхознинг механик-ҳайдовчиси Т. Дадажонов — 600 тонна, Охунбобоев номли совхоздан А. Валиев — 450 тонна, «Фарғона» совхозидан Саъдиев — 300 тонна, «Правда» совхозидан Ф. Раҳмонкулов 300 тонна пахта териб, фидокорлик намунасини кўрсатдилар. Юзлаб механик-ҳайдовчилар, шу жумладан, Ш. Тўхтаева, Т. Киргизбоева, И. Охунова, О. Ҳамроқулов ва бошқалар 150-200 тоннадан пахта тердилар.

Область колхоз ва совхозлари КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг доимий ғамхўрлиги ва катта ёрдами туфайли шундай муваффақиятни қўлга киритдилар.

Область пахтакорларига Тошкент корхоналари ва муассасалари катта оталик ёрдами кўрсатдилар.

Областда пахта йиғим-терими давом этмоқда. Область меҳнаткашлари зиммадаги мажбуриятни — она-Ватанга 500 минг тонна чўл дурдонаси етказиб бериш вазифасини қисқа муддатларда бажариш ҳисси билан тўлиб-тошмоқдалар.

Кишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда ҳам катта муваффақиятларга эришилди. Давлатга пилла, сабзавот, полиз маҳсулотлари, мева, тухум ва жун топшириш йиллик планлари бажарилди.

Область колхоз ва совхозлари Улуғ Октябрнинг 54 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан давлатга деҳқончилик ва чорва маҳсулотлари сотиш юзасидан олган мажбуриятларини бажариш учун ҳамма куч ва имкониятларини ишга соладилар, кишлоқ хўжалик йилини муваффақиятли якунлайдилар, кузги-қишки тадбирларни юксак агротехника талаблари даражасида ўтказиб, келгуси йил мўл ҳосили учун пахта замин яратадилар.

МУҚАДДАС БУРЧИМИЗ

Серқуёш республикамизнинг «оқ олтин» хирмони 3 миллион тоннадан ошиб кетди. Бу хушхабар барча кишиларни беиҳоя тўлқинлантириб юборди. Ҳа, пахтакорларимиз КПСС XXIV съезди бўлиб ўтган тарихий йилда мисли кўрилмаган даражада зўр меҳнат қилмоқдалар. Далаларда кутилганидан ҳам кўпроқ ҳосил етиштирилди. Асосий майдонларнинг гўзаси машинабоп қилиб ўстирилди, Шунга кўра, машина теримига тайёргарлик ишлари ҳар йилдагидан барвақт бошланди. Дўстлик райони меҳнаткашлари тўқкизинчи-беш йилликнинг дастлабки босқичида пахтачилик тарихида биринчи марта ҳосилнинг ҳаммасини агрегатларда йиғиб-териб олиш ташаббускори бўлдилар. Сирдарё областидаги Ленин номли, «Октябрь 50 йиллиги», Қосим Раҳимов номли совхозлар ва кўпгина бошқа хўжаликларнинг пахтакорлари бу ватанпарварлик ташаббусига қанот бахш этдилар.

КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори республикамиз пахтакорларининг, айниқса дала гвардиячилари деб ҳақконий ном олган механизаторларнинг меҳнат шижоатини янада кучайтириб юборди. Улар социалистик мусобақанинг жанговар руҳини пахтазорга кўчирдилар. Жиззах ва Дўстлик районларининг пахтакорлари планни 20-25 иш кунида бажариб қўйишди. Қўрқ ер области — Сирдарё воҳаси меҳнат аҳли катта зафар қучди. Мамлакатга 369 минг тонна Сирдарё пахтаси армуғон этилди. Тошкент области ҳам бугун-эртага рапорт бериш арафасида турибди.

Гарчи пахтамиз 3 миллион тоннадан ошиб кетган бўлса-да, далаларимизда 4 миллион 400 минг тоннадан ҳам зиёдроқ хирмон яратиш учун ҳосил бор. Тағин 1 миллион 400 минг тонна эмас, балки ундан ҳам ошириб пахта тайёрлаш учун барча имкониятларга эгамиз. Шунга кўра, бутун кучимиз, техника воситаларини теримга сафарбар этмоғимиз керак. Таниш-жиони соғ бўлган ҳар бир киши ана шу улуғ ишдан четда қолмасин. Ҳозиргача машина бункеридан 750 тоннадан ошириб «оқ олтин» тўккан Шоймардон Қудратов ва пахта далаларининг Турсуной Охунова, Абдусаттор Қурбонов, Тўлан Дадажонов сингари бошқа гвардиячиларининг тажрибаси ҳамма жойда кенг ёйилсин, Ҳар бир агрегат икки сменада ишлатилсин. Машиналарнинг бирор дақиқа ҳам бўш тўхтаб қолишига асло йўл қўйилмасин.

Ўзбекистон Коммунистин партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг «Республикамизнинг барча колхозчилари, совхозларнинг ишчилари, механизаторлари, кишлоқ хўжалик мутахассисларига, жами меҳнаткашларига Мурожаати»да айтилганидек, «Йиғим-терининг энг масъулиятли даври бошланди. Суръатни пасайтириш асло мумкин эмас. Кузнинг ёғингарчиликлари яқинлашиб қолди. Ҳавонинг авзойи бузила бошлади. Агар ёғингарчилик бошланса, йиғим-терим ниши муранкаблашади, пахта тайёрлашда анча мушкулликлар туғилади. Шу сабабдан шошилмоқ керак. Кузнинг бой берилган бир куни, бир соатини ҳам қайтариш мумкин эмас. Озгина бўлса ҳам хотиржамликка, секинқадамликка йўл қўйилса, бир дунё меҳнат эвазига етиштирилган ҳосилга ўнғланмас зарар етказилиши мумкин».

Ўзбекистон партия ва ҳукумати етиштирилган ҳосилнинг граммини ҳам нобуд қилмасдан, мумкин қадар қисқа вақт ичида йиғиштириб олиш ҳамда социалистик мажбуриятнинг шараф билан бажарилишини таъминлаш юзасидан барча меҳнат аҳлига мурожаат қилар экан, уларни «ҳормайтолмай ишлангиз, биларкларингиз толмасин, ҳар бирингизнинг Ўзбекистонимизнинг буюк хирмонига тўкадиган олтинингиз кундан-кунга салмоқлироқ бўлиб борсин» деб даъват этади. Ҳаммаҳаммани янада зўр куч-ғайрат, матонат, шижоат билан қаҳрамонона меҳнат қилишга чақиради. Бу чақириққа «лаббай» деб жавоб берган республикамиз меҳнат аҳли — деҳқоннинг яқин дўсти ишчилар, зиёлилар, шаҳарлик биродарлар, ўқув юртларининг азамат студентлари, хуллас, қалби пахта ишқи билан тепаётган неча ўн мингдаб одамлар «Бизнинг ҳам жойимиз — пахтазорда», дейишяпти.

Пахтазор — мардлар, жасур кишилар, чинакам паҳлавонлар, ҳақиқий фидокор кишилар майдонига айлансин! Йиғим-теримдан четда колмаслик учун қайнок қалбимиз қароратини, толмас билакларимиз кучини, жўшқин меҳнатимизни пахта учун бахшида этайлик!

Ҳозиргача топширган пахтамизнинг 1 миллион 300 минг тоннадан кўпроғини «зангори кема»ларнинг заҳматкаш капитанлари териб беришди. Лекин улар бу йилги мавсумда 2 миллион тонна «оқ олтин»ни бунёдлардан бўшатамиз, деб ваъда беришган. Шундай экан, гвардиячининг сўзи билан иши бир, унинг ваъдаси пўлатдек мустаҳкам бўлиши керак. Буни яхши англаган минг-минглаб механизаторларимиз суръатга қанот боғлаб, йиғим-теримни кун сайин, соат сайин жадаллаштиришяпти. Ҳар бир механизатор олган мажбуриятини тўла-тўкис адо этишга шошилмоқда. Уларнинг ишига мададкор бўлиш, яхши шароитлар яратиб бериш — партия, совет ва кишлоқ хўжалик органларининг жонажон вазифаси бўлмоғи лозим.

«Мамлакат биздан аъло сифатли «оқ олтин»ни мумкин қадар кўпроқ етиштириб беришимизни кутмоқда. Пахтамизнинг ҳар бир мисколини кўз қорачиғидай эҳтиёт қилайлик. Шуни унутмайлик, пахтанинг ҳар битта чаноғига жуда кўп меҳнат сарфланган Нобудгарчиликка қарши, пахтанинг пайхон қилинишига қарши жуда қаттиқ курош олиб борайлик».

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Мурожаатидаги ана шу оташин сўзлар ҳар биримизнинг қалбимиздан чуқур жой олсин, ҳар биримизнинг пахта учун курашдаги жанговар ишимизга илҳом бахш этсин, руҳлантирсин, янги зафарларга чорласин. Қўлидан иш келадиган, юрагида ўти бор, билагида куч-қувват тўлиб-тошган ҳар бир киши теримчилар сафидан ўрин олсин!

Тўрт миллион тўрт юз минг тонналик улкан хирмонимиз учун курашда коммунистлар ва комсомоллар катта роль ўйнамоқдалар. Ҳар қандай ишнинг ҳам оғирини ўз зиммасига олган, ҳар қандай оғир участкада ҳам илғорлар сафида борган бу оташқалб одамлар йиғим-терим тақдири ҳал қилинаётган шу неча-кундузда янада маҳорат, жасорат кўрсатиб ишлайдилар. Айни вақтда, оммага бош бўлиб, пахта терининг яна ҳам кучайтириб юборилишига катта ҳисса қўшадилар.

Шаҳарлик биродарларимиз, қалби жўшқин студентларимиз «Биз ҳам ҳамиша тайёрмиз» деган шиор остида далага шошилишяпти. Уларнинг улкан ўзбек хирмони учун курашдаги ҳайрли ишларида зафар ёр бўлсин. Партия ва совет ташкилотлари, кишлоқ хўжалик органлари, колхоз ҳамда совхозларнинг раҳбарлари қалб амри билан пахта теримига келган барча кишиларга кўнгилдагидек шароит яратиб беришга даъват этилгандирлар. Шундай қилинганида терим суръати кучайтирилади, тонналаргa тонналар, процентларга процентлар қўшилаверади.

Октябрь — йиғим-теримда ҳал қилувчи ой. Унинг ҳар бир дақиқасидан мақсадга мувофиқ равишда фойдаланайлик, йиғим-терими Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг куни неча матбуотда эълон қилинган Мурожаати асосида ташкил этайлик ва шу Мурожаатга жавобан пахта тайёрлаш суръатини янада жадаллаштирайлик.

4.400.000 ТОННА УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 11 октябрга бўлган МАЪЛУМОТ
(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Машинада бир кунда	Машинада мавсум бошидан
Сирдарё	2,59	97,34	3,30	116,28
Тошкент	2,23	89,63	2,08	87,80
Андижон	2,17	85,18	4,12	70,43
Наманган	2,50	82,10	4,00	79,34
Қашқадарё	1,43	80,49	1,14	52,16
Сурхондарё	1,58	80,24	1,31	74,21
Бухоро	1,96	75,02	2,34	82,94
Самарқанд	2,90	74,28	3,60	77,67
Фарғона	2,23	69,09	3,83	57,09
Хоразм	3,25	63,39	3,06	38,56
ҚҚ АССР	2,75	57,27	2,30	41,99
Республика бўйича:	2,34	77,92	2,91	74,32

Шу жумладан, ингичка толали пахта:

Сурхондарё	бир кунда 1,87	мавсум бошидан 70,42
Қашқадарё	бир кунда 2,84	мавсум бошидан 61,89
Бухоро	бир кунда 2,26	мавсум бошидан 58,62
Республика бўйича	бир кунда 2,36	мавсум бошидан 76,49

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

11 октябрда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида халқ хўжалиги ходимлари, фан ва маданият арбобларининг катта группасига орден ва медаллар топширилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов мукофотларни топширгач, мукофот олган кишиларни мубораклаб қилди, уларга сиҳат-саломатлик ҳамда социалистик Ватан фаровонлиги учун меҳнатда муваффақиятлар тилади. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ТУЛА ИШОНЧ БИЛАН ТАЪКИДЛАЙДИЛАРКИ, ЎЗ ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧИГА СОДИҚ БЎЛГАН РЕСПУБЛИКА МЕҲНАТКАШЛАРИ ДАЛАЛАРДАГИ МЎЛ ҲОСИЛНИ ҚИСҚА МУДДАТ ИЧИДА ТЎЛА ЙИҒИБ-ТЕРИБ ОЛИШ УЧУН КУЧ ВА ҒАЙРАТЛАРИНИ САФАРБАР ЭТАДИЛАР ҲАМДА ЎЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 54 ЙИЛЛИГИГА ҚАДАР 4 МИЛЛИОН 400 МИНГ ТОННА «ОҚ ОЛТИН»НИ ЙИҒИБ ТОПШИРАДИЛАР.

(Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг мурожаатидан).

МАРРА—14 МИНГ ТОННА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг республикамиздаги барча меҳнаткашларга қарата қабул қилган мурожаати эълон қилинган куни совхозимиз коллективи давлатга 12 минг 177 тонна пахта топшириб, йиллик планни бажарди. 4 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30,5 центнердан ҳосил олинди. Яппи пахтанинг 92 проценти машиналарда терилди. Бир машинанинг мавсум бошидан шу кунгача бўлган иш унуми 118 тоннани ташкил этди.

Пахтакорларимиз қолган ҳосилни чамалаб кўриб давлатга яна 2 минг тонна пахта топшириш, яппи кўрсаткични 14 минг тоннадан оширишга азм қарор қилдилар. Шу кунларда ҳамма машиналар, ишчи кучи тўла қувват билан ишлаяпти, кунлик график ошириб бажарияпти.

Жангин Токов, Маҳмуд Динаев бошлиқ бўлимларда гектаридан 34 центнердан, Мустафо Чачи номли (бошқарувчиси Искандар Катаманов), Солижон Ҳакимов бошлиқ бўлимларда 32-33 центнердан хирмон кўтарилди. Ҳамма бўлимларимиз яна 5-6 центнердан пахта тайёрлаш ҳақида қўшимча мажбурият олди. СССР Олий Совети депутати Энвар Алиев бошлиқ звено ҳозирдаёқ 45 центнерлик маррани эгаллади.

Давлатга яна 2 минг тонна пахта сотиш ҳақидаги қўшимча мажбуриятимизни ҳам тез фурсатда бажарамиз.

Ж. ХОНАЗАРОВ,
Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» тажриба-намуна совхозининг директори.

Ташаббускор район зафари

Ташаббускор РОМИТАН РАЙОНИНИНГ МЕХАНИЗАТОРЛАРИ катта зафар қучдилар. Машиналарда 17 минг 100 тонна пахта терилиб, йиллик план муддатидан илгари бажарилди. Ҳар бир машинанинг мавсум бошидан буёнги иш унуми 70 тоннани ташкил этди.

Нариманов номли, Энгельс номли колхозларда машина терими плани 104-105 процент ҳисобида этилди. «Октябрь 50 йиллиги» совхози механизаторлари 3.682 тонна пахтани «зангори кема»ларда териб, айниқса яхши кўрсатичга эришди. Шу кунларда ҳам ҳар бир машинада 4-5 тоннадан дурдона терилябти.

Узбекистон ССР Олий Совети депутати Мукаррама Фузайлованинг терган пахтаси 200 тоннадан ошиб кетди.

Механизаторлар ички резервларни ҳисоблаб кўриб, яна 12 минг тонна пахтани машиналарда териб бериш ҳақида янги мажбурият қабул қилдилар.

КАМАРБАСТАМИЗ

УИҒУН.

Ўзбекистон халқ шоири

Фарғона далаларида қизғин терим пайти. Пахтаси эппоқ бўлиб очилиб ётган поёнсиз далаларда «зангори кема»лар тинмай гулдираяпти, теримчию-ҳашарчи деганингиз пахтазорларни тўлдириб юборган. Неча-неча юз тонналаб «оқ олтин»ни кифтига ортган машинаю-прицеплар карвони ҳар куни пахта пунктлари ва заводлари томон тинимсиз оққани-оққан!

Мана шундай қизғин дамларда биз бир группа қалам аҳллари Фарғона области далаларини кезиб юрибмиз. Группамизда ёзувчи ва шоирлардан Йўлдош Шамшаров, Адҳам Ҳамдам, Азиз Абдураззоқ, Йўлдош Сулаймон ва бошқа ўртоқлар бор. Биз ҳар куни далаларда бўлиб, механик-ҳайдовчилар, теримчилар билан учрашяпмиз, шеърхонликлар қиляпмиз. Ниятимиз — «оқ олтин» бунёдкорлари — қаҳрамон деҳқонларимизга ҳамкор бўлиш.

Улкан ниятларни дилга жо қилиб тоғ-тоғ пахта хирмонлари бунёд этаётган дала меҳнаткашлари орасида бўлиш, уларнинг меҳнати, орзулари, ўй ва ҳаёлларини бадиий ифода этиш ҳар бир қалам соҳибининг бурчи. Республика партия ва ҳукуматининг барча колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар, кишлоқ хўжалик мутахассислари, жами меҳнаткашларга қарата чиқарган Мурожаатида, жумладан ёзувчилар ва санъаткорлар ҳам йиғим-терим ишларини тезроқ ниҳоясига етказишда пахтакорларнинг ҳамдами, ҳамкори бўлиши лозимлиги таъкидлаб ўтилган. Бизни фидокор деҳқонларимиз ҳузурига даъват этган, уларнинг қизғин меҳнатини шеър, очерк, ҳикоя ва достонларда тасвирлашга ундаган ҳам мана шу чақириқ бўлди.

Биз бойликларимиз бунёдкорлари — пахтакорларга ҳамиша ҳамкормиз. Партиямиз ишига камарбастамиз.

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида пахта териш ва давлатга сотиш юзасидан областлар, районлар, совхоз ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг якунларини қараб чиқди. Ўзбекистон КП Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи қуйидагиларга беришга **қарор қилинди:**

Кўчма Қизил байроқ доимий сақлаш учун пахта тайёрлашда юксак суръат кўрсатган ва йиллик планни муддатидан илгари бажарган **Сирдарё областида** (область партия комитетининг секретари **Қ. Аҳмедов**, область ижроия комитетининг раиси **В. А. Ҳайдуров**, область кишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Х. Мажидов**, совхозлар трестининг директори **С. Мирҳабибов**, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси **Қ. Шодиев**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси **М. К. Хобта**, суғориш тармоклари область бошқармасининг бошлиғи **М. Турсунов**, область комсомол комитетининг секретари **А. Тўраев** ўртоқлар) қолдирилди. Бу область йиллик пахта тайёрлаш асосий планини 100,8 процент, машина терими планини 116,28 процент бажарган ва октябрнинг биринчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 32,43 процент, машина теримида 41,40 процент ўсиш бўлишини таъминлаган.

Кўчма Қизил байроқ **Хоразм областига** (область партия комитетининг секретари **М. Худойберганов**, область ижроия комитетининг раиси **Р. Эшчонов**, область кишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Ю. Сатторов**, совхозлар бошқарувчиси **П. Исмоилов**, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси **Р. Ражабов**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси **В. Ф. Пак**, область суғориш тармоқлари бошқармасининг бошлиғи **К. Сапаев**, область комсомол комитетининг секретари **Ш. Жабборов** ўртоқлар) берилди. Бу область пахта тайёрлаш йиллик планини 63,39 процент, машина терими планини 38,56 процент бажарган ва октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 31,0[illegible] процент, машина теримида 25,74 процент ўсиш бўлишини таъминлаган.

(Давоми иккинчи бетда).

ҚЎШИМЧА МАЖБУРИЯТ

ЯНГИЙЎЛ. Узбекистон ССР Олий Совети депутати Маҳмуд Исматов раислик қилаётган «Коммунизм» колхози тайёрлов пунктларига 2.461 тонна пахта топшириб, йиллик планни бажарди. Хўжалик 1534 тонна уруғлик пахта тайёрлади. Пахтаторлар яна 800 тонна пахта сотиш мажбуриятини олдилар.

САМИМИЙ КУТИБ ОЛИШ

МИСР АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ АНВАР САДАТ МОСКВАГА КЕЛДИ

11 октябрда Москва Миср Араб Республикасининг Президенти ва МАР Араб Социалистик Иттифоқининг Раиси Анвар Садатни самимий кутиб олди. У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан келди.

Внуково аэродроми икки дўст мамлакатнинг давлат байроқлари билан безатилган. Л. И. Брежнев, А. Н. Косигин, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, Б. Н. Пономарев ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар азиз меҳмонни кутиб олгани келишди.

МАР Бош министри биринчи ўринбосари Азиз Сидқий, Бош министр ўринбосари ва ташқи ишлар министри Маҳмуд Риёд, Президентнинг миллий хавфсизлик масалалари бўйича маслаҳатчиси Муҳаммад Ҳафиз Исмоил, Араб Социалистик Иттифоқи Марказий Комитетининг биринчи секретари, президентнинг сиёсий масалалар бўйича маслаҳатчиси Муҳаммад Абдулсалом Аз-Зайёд, ҳарбий министр, генерал Муҳаммад Аҳмад Содиқ давлат ташқи ишлар министри Муҳаммад Мурод Ғолиб ва бошқа давлат арбоблари азиз меҳмонга ҳамроҳ бўлиб келдилар.

Учиш майдонида қўшинлар уч турининг фахрий қоровули саф тортиб турди. Пойтахт меҳнаткашларининг вакиллари ҳозир бўлдилар.

Кутиб олувчилар Анвар Садатни ва унинг расмий ҳамроҳларини сидқидилдан табрикладилар.

Миср Араб Республикаси билан Совет Иттифоқининг гимнлари ижро этилди. МАР Президенти Анвар Садат ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний совет қўшинлари сафини айланиб ўтишди.

Анвар Садат ва бошқа меҳмонлар Кремль сари йўл олдилар. Машиналар карвони боратётган кўчалар давлат байроқлари билан араб ва рус тилларида табрик сўзлари ёзилган транспарантлар билан безатилган эди. Неча минглаб москваликлар Миср Араб Республикасининг вакилларига бўлган дўстона ҳис-туйғуларини қизғин қарсаклар билан ифодаладилар. (ТАСС).

А. Н. КОСИГИН МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Марокаш қироли Ҳасан II нинг таклифига биноан қилган расмий визитини тамомлаб, 11 октябрда Работдан Москвага қайтиб келди. Литва ССР Министрлар Советининг Раиси И. А. Манюшис, СССР госплани раисининг ўринбосари М. И. Мисник, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари С. П. Козерев, СССР ташқи савдо министрининг биринчи ўринбосари М. Р. Кузьмин, СССР Министрлар Совети ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов ўртоқ А. Н. Косигин билан бирга қайтиб келишди.

Ўртоқ А. Н. Косигинни Внуково аэродромида ўртоқ В. В. Гришин, Д. С. Полянский, Ю. В. Андропов, М. С. Соломенцев, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, В. Э. Димшиц, М. Т. Ефремов, В. А. Кириллин, М. А. Лесечко, Л. В. Смирнов, Н. А. Тихонов, СССР министрлари А. А. Громико, А. А. Гречко, Б. П. Бугаев, Н. С. Патоличев, Н. А. Шелоков, СССР Министрлар Советининг ишлар мудири М. С. Смиртюков, Москва Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. Промислов кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида Жазоир Халқ Демократик Республикасининг СССРдаги муваққат ишлар вакили А. А. Шитур ва Марокашнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили Муҳаммад Бин Бузит бор эдилар. (ТАСС).

СОВЕТ–МАРОКАШ АХБОРОТИ

Қўшма ахборотда айтиладики, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Марокаш қироли Ҳасан II таклифига биноан 1971 йил 8 октябрдан 10 октябрга қадар расмий визит билан Марокашда бўлди.

СССР Министрлар Советининг Раиси ва унинг ҳамроҳлари Марокашда бўлган вақтларида Работ ва Касабланка шаҳарларини бориб кўрдилар, у ерда Марокашнинг иқтисодий-социал ва маданий ривожланишнинг турли соҳаларидаги муваффақиятлари билан танишдилар ва шу соҳаларда Марокаш томонидан қилинаётган ишларга баҳо бериш имкониятига эга бўлдилар.

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Марокашда бўлган чоғида қирол Ҳасан II ва Бош министр жаноб М. Ламрони билан учрашди ва суҳбатлашди.

Дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган мана шу учрашувлар ва суҳбатлар чоғида икки ўртадаги муносабатларга доир масалалар, шунингдек иккала томонни қизиқтираётган халқаро проблемалар кўриб чиқилди.

Ҳар иккала томон Совет Иттифоқи билан Марокаш ўртасидаги мавжуд дўстлик ва ҳамжиҳатлик муносабатларни мустаҳкамланиб бораётганлигидан, шунингдек икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий ва савдо ҳамкорлигининг кенгайиб бораётганлигидан ўзларининг мамнун эканликларини изҳор этдилар. Улар бу ҳамкорликни кучайтиришни истаганликларини билдирдилар.

А. Н. Косигин Марокашда бўлган вақтида денгиз кемачилиги тўғрисида Совет—Марокаш битими имзоланди. Томонлар иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик масалалари бўйича Совет—Марокаш ҳукуматлараро доимий комиссиясининг самарали ва муҳим ишига катта аҳамият берадилар. Совет томони Марокашга иқтисодий ва техникавий ёрдам беришни давом эттириш ниятида эканлигини таъкидлади.

Томонлар дўстликни ва халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлашга қаратилган тинчликсевар ташқи сиёсатни ўтказишдан иборат муштарак интилишларга амал қиладилар.

Томонлар Исроил агрессиясини кескин равишда қоралаётганликларини таъкидладилар. Улар Исроилнинг араб территорияларини ғануз оккупация қилиб турганлиги тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун жиддий таҳдид солаётир, деб ҳисобламоқдалар. Улар Исроил агрессиясига дучор бўлган араб мамлакатлари билан ўзларининг тўла равишда бирдам эканликларини айтдилар ҳамда оккупация қилинган араб территорияларининг ҳаммасидан оккупациячи қўшинларни дарҳол, батамом ва ҳеч сўзсиз чиқартириб юборишга ўзларининг маҳкам бел боғлаганликларини изҳор қилдилар. Ҳар иккала томон, жумладан, Фаластин араб халқининг ўз қонуний ва ажралмас ҳуқуқларини қайта тиклаш учун олиб бораётган одилона курашини қўллаб-қувватлаётганликларини таъкидладилар.

Ҳар иккала томон Ҳинди—Хитойдаги урушнинг кенгайтирилаётганлигини ва жаҳоннинг шу районидаги мамлакатлар ишига чет давлатларнинг аралашуви давом этаётганлигини қатъиян қоралайдилар.

Совет томони Европадаги аҳвол хусусида ўзининг нуқтаи назарини Марокаш томонига баён қилиб берди.

Марокаш томони Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида ва Польша Халқ Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасида шартномалар имзоланганлигидан, шунингдек Ғарбий Берлинга доир тўрт томонлама битим имзоланганлигидан ўзининг мамнун бўлганлигини изҳор қилди.

Ҳар иккала томон, барча халқлар ва давлатларнинг манфаатларига тааллуқли бўлган қуролсизланиш проблемаси ҳозирги халқаро вазиятда давримизнинг асосий проблемаларидан бири эканлигини қайд қилиб ўтдилар.

Томонлар иккала мамлакатни қизиқтирувчи ўзаро муносабатлар ва халқаро проблемаларга оид ҳамма масалалар бўйича вақти-вақти билан консультациялар ўтказиб туришни келишиб олдилар.

Ҳар иккала томон СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигининг Марокаш қиролигига қилган визитини ҳамда бўлиб ўтган учрашувлар ва суҳбатларни дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш йўлида қўйилган янги муҳим қадам деб биладилар.

Расмий визит билан Совет Иттифоқига меҳмон бўлиб келиш тўғрисида қирол Ҳасан II га илгари юборилган таклифномани СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин таъкидлади.

ҲАМКОРЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

Яман Халқ Демократик Республикаси ҳукумат делегациясининг СССРда бўлиши тўғрисидаги қўшма ахборотда маълум қилинадики, Совет ҳукуматининг таклифига биноан, ЯХДР Бош министри ва мудофаа министри Али Носир Муҳаммад бошчилигидаги ҳукумат делегацияси 1971 йил 30 сентябрдан 9 октябргача расмий дўстона визит билан Совет Иттифоқида бўлди.

Али Носир Муҳаммад ва унинг ҳамроҳлари Москва, Волгоград, Ленинград ва Киевда бўлиб, Совет Иттифоқининг ҳаёти ва экономика, фан, маданият соҳасида ҳамда меҳнаткашлар фаровонлигини оширишда эришган ютуқлари билан танишиш имкониятига эга бўлдилар. Ҳамма ерда совет кишилари дўст Яман халқининг вакилларини самимий табриклашди ва уларни шодиёна қабул қилиб олишди.

Делегация Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турганида СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Яман Халқ Демократик Республикаси Бош министри ва мудофаа министри Али Носир Муҳаммад ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Музокаралар чоғида икки томонлама муносабатлар ва ҳамкорлик масалалари, шунингдек ҳозирги халқаро аҳвол масалалари хусусида фикрлашиб олинди.

Делегация Совет Иттифоқига ЯХДР экономикасини ривожлантиришда, мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда ҳамда миллий кадрларни тайёрлаб беришда кўрсатаётган ёрдами учун ғоят миннатдорчилик изҳор қилди.

Томонлар сиёсий, иқтисодий, маданий ва бошқа соҳалардаги ҳамкорликни бундан буён ҳам ривожлантириб боришга интилаётганликларини таъкидлашди.

Томонлар халқаро проблемаларни кўриб чиқаётганларида Яқин Шарқ проблемасига алоҳида эътибор беришди.

Араб халқларининг Исроил империалистик агрессиясига қарши одилона курашини изчиллик билан қўллаб-қувватлаётганлиги, араб мамлакатларига кенг кўламда сиёсий ва иқтисодий ёрдам бераётганлиги ва қуролли кучларини мустаҳкамлашда кўмаклашаётганлиги учун ЯХДР ҳукумати Совет Иттифоқига миннатдорчилигини изҳор қилди. Совет томони эса Яман Халқ Демократик Республикаси ҳукумати ташқи сиёсатининг антиимпериалистик ва антиреакцион йўлини юқори баҳолади. Араб халқларининг умумий миллий озодлик ҳаракати иши учун бу йўлнинг муҳим аҳамияти бор.

Томонлар Форс қўлтиғи районидаги ҳозирги вазият хусусида фикрлашиб олдилар ҳамда эски ва янги мустамлакачиликнинг мавжудлиги ва ҳукмронлигига тўла барҳам бериб, барча чет эл ҳарбий базаларини тугатиш, шу районда миллий озодлик ва социал тараққиёт учун курашаётган Форс қўлтиғи халқлари билан бирдам эканликларини таъкидладилар.

Томонлар Шарқи-Жанубий Осиё районининг ишларига Американинг аралашуви давом этаётганлиги муносабати билан шу ердаги аҳволдан ғоятда ташвишланаётганликларини изҳор қилдилар. Улар Американинг империалистик агрессиясига қарши озодлик ва мустақиллик учун, миллий суверенитет ва ўз территорияларининг дахлсизлиги учун қаҳрамонона кураш олиб бораётган Вьетнам, Камбоджа, Лаос халқлари билан бирдам эканликларини қатъий таъкидлашди.

Томонлар ҳамон мустамлака зулми остида турган барча мамлакатлар ва халқларга мустақиллик берилиши тўғрисида БМТ қабул қилган декларациянинг бажарилиши асосида эски ва янги мустамлакачиликка тўла ва батамом барҳам беришга эришмоққа ахд қилганликларини таъкидладилар. Улар Жанубий Африка Республикаси ва Родезиянинг ирқчи режимлари ўтказиб келаётган ирқий камситиш сиёсатини қатъиян қоралардилар.

ЯХДР ҳукумати Совет Иттифоқининг қуролсизланиш проблемасини ҳал этишга қаратилган актив ташқи сиёсий фаолиятини юқори баҳолади.

Томонлар халқаро тинчлик ва хавфсизлик мустаҳкамланиши зарур, дейишди. Шу мақсадларга эришмоққа қаратилган барча куч-ғайратларни иккала томон қўллаб-қувватлайверади.

Бош министр ва мудофаа министри Али Носир Муҳаммад самимий ва шодиёна қабул учун СССР Министрлар Советига, СССР Олий Совети Президиумига ва совет халқига чуқур миннатдорчилик изҳор қилди.

ЯХДР Бош министри Али Носир Муҳаммад А. Н. Косигинни Демократик Яманга ташриф буюришга таклиф қилди. Бу таклиф мамнуният билан қабул қилинди. Визит вақти кейин аниқланади. (ТАСС).

А. Н. КОСИГИННИНГ МАРОКАШГА ВИЗИТИ ТУГАДИ

РАБОТ, 10 октябрь. (ТАСС махсус мухбири). Бугун СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Марокаш ҳукумати шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Марокаш томонидан Бош министр Муҳаммад Карим Ламрони, министрлар ва бошқа давлат арбоблари ҳозир бўлдилар. Совет томонидан зиёфатда А. Н. Косигиннинг ҳамроҳлари, СССР элчихонасининг ходимлари бўлишди.

Меҳмонлар орасида чет эл дипломатлари ҳам бор эди.

А. Н. Косигин зиёфатда нутқ сўзлади.

А. Н. КОСИГИН НУТҚИ

Шу кунларда қирол Ҳасан II ва Марокаш ҳукумати билан мамлакатларимизнинг икки томонлама муносабатларига доир масалалар ҳамда кўпгина актуал халқаро проблемалар устида очиқ кўнгиллилик билан ва конструктив фикрлашиб олганлигимизни ҳеч сўзсиз фойдали бўлди, деб ҳисоблаймиз. Бу муносабатларни янада ривожлантириш истиқболларини баббаравар тушуниб турганлигимизни табриклаймиз, буни Совет Иттифоқи билан Марокаш ўртасида ҳамкорликни кенгайтириш тўғрисида янги ҳужжатлар имзоланганлиги ҳам кўрсатиб турибди.

Совет — Марокаш дўстона муносабатларининг ривожланиб бораётганлиги турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш сиёсати амалий натижалар бераётганлигини кўрсатувчи яна бир мисол бўла олади.

Мамлакатимиз жамоатчилиги Совет Иттифоқи билан кўп сонли араб мамлакатлари халқлари оиласининг аъзоси бўлмиш Марокаш ўртасида вужудга келган яхши муносабатларни қадрламоқда. Бизнинг муносабатларимиз халқлар тараққиёти ишига, тинчлик ишига хизмат қилаётганлигини юксак даражада қадрлаймиз.

Жаҳоннинг шу районидаги бошқа кўпгина давлатлар каби сизнинг давлатингиз ҳам халқларнинг миллий озодлик кураши натижасида мустақил ривожланиш йўлига тушиб олди. Совет халқи Марокашнинг мустақил давлат бўлиб қайта тикланганлигини қизғин табриклади. Биз бу тикланишда Марокаш халқининг ўз мамлакатига доир ишларида ҳам, халқаро ҳаётда ҳам мустақил ижодкорликка маҳкам бел боғлаганлиги ва бу соҳадаги иродаси намоён бўлганлигини кўрдик. Биз бунинг мустамлакачилик бўйинтуруғини улоқтириб ташлаб, ўз тақдирининг хўжайини бўлишга ҳақли эканлигини бутун дунёга дангал айтган бутун Африка қитъаси халқлари иродасининг кўринишларидан бири эканлигини ҳис этдик. Совет халқи бошқа халқларнинг эркинлиги ва мустақиллиги учун, жаҳонда тенг ҳуқуқлилик бўлиши учун олиб бораётган курашини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашни ўзининг бурчи деб ҳисоблайди.

Мамлакатлар ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилганлигига ўтган ой ўн уч йил тўлиб ўн тўртинчи йилга ўтди. Шу йиллар ичида ҳар томонлама Совет—Марокаш алоқаларини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун бир талай ишлар қилишга муваффақ бўлдик. Анчагина халқаро актуал проблемаларни тушунишда Совет Иттифоқи билан Марокаш ўртасида ҳамжиҳатлик давом этиб келмоқда, экономика, маданият ва фан соҳаларидаги ҳамкорлик кенгаймоқда. Совет Иттифоқи совет ташқи сиёсатининг ленинча принципига амал қилиб, Марокашни мустақилликни мустаҳкамлаш ва миллий экономикани ривожлантириш ишида қўллаб-қувватлаб келмоқда.

Араб мамлакатлари халқларининг дўсти бўлган Совет Иттифоқи Совет — Марокаш ҳамкорлиги Яқин Шарқдаги вазиятни нормаллаштириш, Исроил агрессиясининг оқибатларини тугатиш ишига хизмат қилсин, деб ишониб келмоқда. Агрессияга қарши араб мамлакатларининг олиб бораётган одилона курашини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш билан бирга биз Исроил қўшинларини босиб олинган араб территорияларининг ҳаммасидан батамом чиқартириб юборишни сира кечиктирилмай ҳал этилиши лозим бўлган асосий проблема, деб биламиз. Бу проблемаларни ҳал қилмай туриб Яқин Шарқдаги аҳволни сиёсий бартараф қилиш учун шароит яратиб бериш мумкин эмас. Яқин Шарқдаги аҳволни сиёсий бартараф қилиш эса мустаҳкам тинчлик манфаатларига, шу райондаги барча мамлакатларнинг манфаатларига жаноб берган бўлур эди.

Бу райондаги аҳвол можаронли кучайтириб юборадиган даражада ҳануз хатарли бўлиб турибди. Миср Араб Республикаси аҳволни тинч бартараф қилиш йўлларини излаб, эзгу ният билан ҳаракат қилаётганлигига қарамай Исроилнинг ҳукмрон доиралари агрессив позицияда турганликлари натижасида аҳволни бартараф қилиш йўлида олдинга силжиш имконияти аввалгидек катта тўсиққа учраб турибди. Агар Исроил оккупация қилинган араб территорияларини батамом бўшатиб бериш принципини тан олишдан бош тортаберар экан, ўт очишни тўхтатиш ёки Сувайш каналини яна очиб қўйиш масалаларида Исроил ҳукумати ишлатаётган тактикавий маневрлар ва найрангларнинг ҳеч бири босқинчининг ҳақиқий ниятларини жаҳон жамоатчилигидан яшириб қололмайди. Араб халқларининг Исроил агрессорларига ва уларнинг империалистик ҳомийларига қарши адолатли кураши араблар ҳаққоний ишининг ғалабаси билан тугалланишига қаттиқ ишонамиз. Агрессияга ва империализмга қарши курашда араб мамлакатларининг жипслаштирилиши, барча тинчликсевар давлатларнинг, араб мамлакатлари билан бирдамлигини мустаҳкамлаш мана шу ғалабани яқинлаштиришга хизмат қилиши лозим.

Халқаро проблемаларни ҳал этишда давлатлар ҳалол ҳамкорлик қилиши керак, деган фикрдамиз. Ўткинчи манфаатларга, бошқа мамлакатлар ўртасидаги муносабатларда кескинлик туғдириш йўли билан фойдаланиб қолишга асосланадиган, бошқа мамлакатларни бир-бири билан тўқнаштиришдан фойдаланишга асосланадиган ташқи сиёсат бизга ёт сиёсатдир. Бундай сиёсат халқаро ҳамкорликни қўпорадиган сиёсат бўлади ва оқибат натижада мана шундай сиёсатни қайсарлик билан ўтказаётган давлатнинг ўзига қарши сиёсатга албатта айланиб кетади.

Халқаро муносабатларнинг ана шу муҳим масаласида Марокаш билан ўртамизда бўлган ҳамжиҳатликни табриклаймиз.

А. Н. Косигин айтдики, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний илгари қирол Ҳасан II ни Совет Иттифоқига меҳмон бўлиб келишга таклиф қилган эди. Бу таклиф шу визит вақтида яна такрорланди. Қирол бу таклифга рози бўлди. Бош министр М. Ламрони Совет Иттифоқига меҳмон бўлиб келишга СССР ҳукумати номидан таклиф қилинди. Бу таклиф мамнуният билан қабул қилинди.

А. Н. Косигин нутқининг охирида, яшасин Совет—Араб дўстлиги, Совет Иттифоқи билан Марокаш ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантирайлик, деб хитоб қилди.

Сўнгра Марокаш Бош министри Муҳаммад Карим Ламрони жавоб нутқи сўзлаб, Совет Иттифоқига ўзининг меҳмон қилиб чақирилганлиги учун ташаккур айтди.

М. ЛАМРОНИ НУТҚИ

Марокаш мустақилликка эришгандан бери Совет Иттифоқи билан бир-бирини ҳурматлаш ва ҳамжиҳатлик принциплари асосида ҳамда халқаро ҳамкорликка ишонган ҳолда дўстлик ва самарали ҳамкорлик муносабатларини давом эттиришга ҳар доим ҳаракат қилиб келмоқда.

Ваҳт ўтган сари бу самарали муносабатлар муттасил ривожланаверди ва ўзаро расмий визитларни давом эттириш бу муносабатларни ривожлантиришга ҳар томонлама ёрдам беришига шак-шубҳа йўқ. Қирол Ҳасан II жаноб Москвага қилган визити ижобий ва яққол натижалар берганлигини кўриб бунга қаноат ҳосил қилаолдик. Бу визит иккала мамлакатимиз ўртасидаги иқтисодий-техникавий ва маданий муносабатларнинг ривожланишини бошлаб берган давр деб ҳисобланмоқда.

Худди шунингдек, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорнийнинг 1969 йилда Марокашга қилган визити мана шу ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишига янги ҳисса бўлиб қўшилди ва бу ҳамкорликни янада ривожлантиришга хизмат қилди.

Совет Иттифоқи билан Марокаш ўртасидаги алоқалар ҳозирги вақтда хоҳ интеллектуал ва инсоний алоқалар, иқтисодий ва савдо алоқалари соҳасида бўлсин ёки илмий ва техникавий ҳамкорлик соҳасида бўлсин—турмушнинг энг хилмахил соҳаларида халқлар ўртасидаги дўстона муносабатларнинг ва ижобий ҳамкорликнинг ибратли намунаси бўлиб туриб, деб айтсам, хато қилмаган бўламан, деб ўйлайман.

Миллатлар ҳамжамиятига таалуқли кўпгина проблемаларга қарашимиз сиёсий нуқтаи назардан бир-бирига ўхшаш ёки мос бўлиб келаётганлиги учун ҳам мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар янада ўсиб ва мустаҳкамланиб бормоқда.

Дарҳақиқат, биз бир нарса тараддудида, у ҳам бўлса адолатни ва халқларнинг ўз тақдирини ўзи ҳал қилиш ҳуқуқини ҳурматлаш асосида бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни сақлаб қолиш тараддудида юрибмиз. Модомики, Совет Иттифоқи Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзоси сифатида бу соҳада алоҳида масъулиятни ўз зиммасига олган экан, бизнинг мамлакатимиз ҳам ўз зиммасида муайян тарихий масъулият борлигини ҳис қилиб турибди, бу эса айниқса мамлакатимиз географик ва тарихий жиҳатдан ўзи мансуб бўлган районлар тўғрисида, масалан, улуғ Магриб, араб дунёси, Ўрта денгиз ҳавзаси ва Африка қитъаси тўғрисида гап борганида халқаро майдонда ўзи амалга ошириш учун курашиб келаётган мақсадларга эришиш йўлида бизни доимий куч ва ғайрат сарфлашга ундаб туради.

Тинчлик ва хавфсизлик бўлмай туриб иқтисодий ва социал ривожланиш бўлмаганидек, иқтисодий ва социал ривожланиш бўлмай туриб, тинчлик ҳам, хавфсизлик ҳам бўлиши мумкин эмас. Марокаш ўзининг ички сиёсатини ҳам, ташқи сиёсий муносабатларини ҳам мана шу икки асосий концепцияларни бир-бирига маҳкам боғлаш асосига қурмоқда.

Соғлом ва стабил халқаро ҳамжамият қуриш, ҳеч шубҳасиз, барча халқларнинг хусусиятларини ўзаро ҳурматлашни ва самимий ҳамжиҳатлик йўлларини қидиришни талаб этади. Мана шу мақсадга эришиш йўлида, аввало, инсонни қулликнинг ҳамма формаларидан озод қилишни ҳамда унинг жамиятда ўсиш ва ривожланишини таъминлаш зарур. Марокаш ва Совет Иттифоқи қабул қилган асосий принцип мана шундай. Марокаш билан Совет Иттифоқи ўзларининг ўзаро ҳамкорликларини ва ўзларининг бошқа халқлар билан муносабатларини мана шу принцип асосида қурмоқдалар.

Шу имкониятдан фойдаланиб мен музокараларимизда ҳукмронлик қилган ҳамжиҳатлик руҳига тахсин айтмоқчиман, сиз бу музокараларда яхши кайфият билан ва кенг назар билан қараб қатнашганлигингиз учун ташаккур айтмоқчиман. Сизнинг визитингиз мамлакатларимизнинг ва халқларимизнинг бахт-саодати йўлида, тинчлик ва халқаро хавфсизлик манфаатлари йўлида муносабатларимизни мустаҳкамлаш ишига самарали ҳисса қўшувига аминман.

Пировардида Муҳаммад Карим Ламрони Совет ва Марокаш халқлари ўртасида дўстлик яшасин ва яшнасин деб хитоб қилди.

А. Н. Косигин ва Муҳаммад Карим Ламронининг нутқларини зиёфатдагилар қарсаклар билан кутиб олишди.

Зиёфат дўстона вазиятда ўтди.

* * *

РАБОТ, 10 октябрь. (ТАСС мухбири). Қирол Ҳасан II нинг таклифига биноан расмий визит билан Марокашда меҳмон бўлиб турган СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин бугун Ватанига жўнаб кетди.

Валеахд Муҳаммад ва шаҳзода Мулай Абдуллоҳ олий совет меҳмонини кузатиб қўйиш учун унинг резиденциясига келишди. Уларнинг ҳаммалари аэропортга йўл олишди.

Совет Иттифоқи ва Марокашнинг давлат байроқлари билан безатилган Работ—Сале аэропортида А. Н.Косигинни кузатиб қўйиш учун Бош министр Муҳаммад Карим Ламрони, министрлар ва бошқа расмий кишилар ҳам келишди.

Кузатиб қўйиш учун келганлар орасида СССРнинг Марокашдаги элчиси Л. Ф. Паламарчук, чет эл дипломатлари ҳам бор эди.

Учиш майдонида фахрий қоровул саф тортиб турди, Совет Иттифоқи билан Марокашнинг давлат гимнлари ижро этилди.

Тантанали кузатиш маросимидан кейин Марокашнинг давлат арбоблари А. Н. Косигинга ва унинг йўлдошларига оқ йўл тилаб қолдилар.

«ИЛ-62» самолёти Ватан томон йўл олди.

«ЛУНОХОД-1» АВТОМАТ СТАНЦИЯСИНИНГ КЎП ОЙЛИК ИШИ ТУГАЛЛАНДИ

ТАСС АХБОРОТИ

Жаҳонда биринчи бўлиб Ойда ўзи юрадиган «Луноход-1» автомат аппарат ёрдамида ўтказилаётган илмий ва илмий техникавий тадқиқотлар программасини бажариш 1971 йил 4 октябрда поёнига етказилди. «Луноход-1» автомат илмий лабораториясининг 1970 йил 17 ноябрда Ёмғирлар денгизида бошланган муваффақиятли иши ўн ярим ой давом этди.

Шу вақт ичида Ой юзасида космик вакуум, радиация бўлиб турган, температураларнинг пасайиш ва кўтарилиши даражаси анча катта бўлган, характер трассасидаги жой рельефи мураккаб бўлган шароитда ўзнюрар аппаратнинг ҳамма системалари ва илмий асбоблари нормал ишлаб, Ойни ва космик фазони илмий тадқиқ қилишнинг асосий программасини ҳам, шунингдек қўшимча программасини ҳам, шу билан бирга инженер, конструкторлик синовларини ўтказиш программасини ҳам бажаришни таъминлади.

Мана шу тадқиқотлар ва синовларни бажариш чоғида ўзи юрар автомат аппарат 10.540 метрга тенг масофани босиб ўтди, бу эса Ой юзасидаги 80 минг квадрат метр майдонни муфассал тадқиқ қилишга имкон берди. Бунинг учун аппаратдаги телевизион системалар ёрдамида Ой юзасининг 200 дан кўпроқ панорам тасвири ва 20 мингдан зиёдроқ айрим суратлари олинди. Луноход ҳаракатининг трассасида 500 тадан кўпроқ нуқтада Ой юзасидаги замин устки қатламининг физикавий-механикавий хоссалари ўрганиш ва унинг химиявий таркибини ўрганиш натижаларини биргаликда ишлаб чиқиш натижасида «Луноход-1» ишлаган райондаги Ой юзасининг топографик ва морфологик хусусиятларига миқдорий баҳо бериш мумкин бўлиб қолади. Автомат аппаратнинг кўп ойлаб ишлаши космик рентген нурланишларни узоқ вақт давомида планли равишда ўлчаб чиқишга ва Ойдаги радиацион вазиятни ўрганишга имкон берди.

«Луноход-1» узоқ вақт актив ишлаши давомида ўтказилган илмий-техникавий тадқиқотлар ўзи юрар аппаратни ишлаб чиқишда асос қилиб олинган инженерлик ечимларининг тўғрилигини ҳамда конструкция элементларининг, борт системаларининг, илмий аппаратларнинг ердан туриб бошқариш ва кузатиш воситаларининг ишлаш қобилияти юксак даражада эканлигини таъкидлади. Бу тадқиқотлар биринчи марта қўлланилган олисдан бошқариш системаси принципларини ҳамда ўзи юрар аппаратни Ой шароитида юритиш усулларини текшириб кўриш имконини берди.

Олис космик алоқа марказидаги команда — ўлчов комплекси воситаларининг ва экипажнинг кўп ой давомида аниқ ишлаши «Луноход-1» ёрдамида ўтказилган илмий ва илмий-техникавий тадқиқотлар программасининг муваффақиятли бажарилишини кўп жиҳатдан таъминлади. Ўзи юрар «Луноход-1» аппаратида иссиқлик бериб турувчи изотоп манбаи ресурсларининг тугаб қолганлиги натижасида бу аппарат актив ишлолмайдиган бўлиб қолди. Бу ресурсларнинг тугаши 1971 йил 15 сентябрдан 30 сентябргача бўлган вақт ичида, яъни ойнинг ўн биринчи туни давомида аппарат ичидаги температуранинг пасайишига олиб келди.

«Луноход-1» ўтган Ой кунининг охирида деярли горизонтал саҳида шундай ҳолатга келтириб қўйилдики, натижада унда ўрнатилган бурчаги ёруғлик акс эттирувчи аппарат Ерга йўналтирилган ҳолда турибди. Французлар ясаб берган бу аппарат Ердан туриб Ойни кўп йил давомида лазер ёрдамида локация қилиб туришни таъминлайди. «Луноход-1» совет автомат аппарати ёрдамида олинган, ўзининг характери жиҳатидан мисли бўлмаган ва кенг илмий ахборотлар Ой, Қуёш ва космик фазо тўғрисидаги маълумотларни янада кенгайтиришга хизмат қилади.

САМОЛЁТ БОРТИДАН

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Марокаш территориясидан чиқиб Ватанига жўнаётиб, Марокаш қироли Ҳасан II га телеграмма юборди. Бу телеграммада у меҳмондўстлик кўрсатилганлиги ва шодиёна қабул қилинганлиги учун қирол Ҳасан II га, Марокаш халқига самимий миннатдорчилик изҳор қилади. А. Н. Косигин бу визит ҳар иккала мамлакат ўртасида ўзаро фойдали ҳамкорликни янада ривожлантиришга ва кенгайтиришга хизмат қилади, деб ишонч билдиради ва Марокаш халқига бахт саодат ва равнақ тилайди.

А. Н. Косигин шунингдек Марокаш Бош министри Муҳаммад Карим Ламрони номига юборган телеграммасида ҳам Марокаш халқига катта муваффақиятлар ва бахт-саодат тилади.

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА—ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

[Боши биринчи бетда]

Байроқ Тошкент областидан олиб берилди.

Шу ўн кунликда йиллик планга нисбатан 28,28; 27,83; 27,59 процент миқдорида пахта тайёрлаган Қорақалпоғистон АССР, Самарқанд ва Наманган областларининг пахта ҳосилини йиғиб-териб олишни ишқоқлик билан ташкил этганликлари таъкидлаб ўтилди.

Кўчма Қизил байроқ **Сирдарё районига** (район партия комитетининг секретари **М. Каримов**, район ижроия комитетининг раиси **У. Хўжаев**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Н. Мирқурбонов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **В. А. Ким**, район суғориш тармоқлари бошқармасининг бошлиғи **П. А. Маслов**, район комсомол комитетининг секретари **С. Оқилов** ўртоқлар) берилди. Бу район йиллик пахта тайёрлаш планини 87,38 процент, машина терими планини 89 процент бажарган ва октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 37,53 процент, машина теримида 47,55 процент ўсиш бўлишини таъминлаган.

Байроқ Юқори Чирчиқ районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ **Янгиариқ районига** (район партия комитетининг секретари **М. Маткаримов**, район ижроия комитетининг раиси **Р. Шаников**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Р. Матёқубов, «Узсельхозтехника» Хонқа район бирлашмасининг бошқарувчиси **Ш. Юсупов**, район суғориш тармоқлари бошқармасининг бошлиғи **А. Раҳмонов** район комсомол комитетининг секретари **Р. Хўжаев** ўртоқлар) берилди. Бу район йиллик пахта тайёрлаш планини 69,2 процент, машина терими планини 49,78 процент бажарган ва октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 34,94 процент, машина теримида 33,19 процент ўсиш бўлишини таъминлаган.

Байроқ Оққўрғон районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ **Ульянов районига** (район партия комитетининг секретари **Х. Қўйбоқаров**, район ижроия комитетининг раиси **Т. Жабборов**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Т. Бекмуродов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **Х. Жўраев**, район суғориш тармоқлари бошқармасининг бошлиғи **Д. Арабов**, район комсомол комитетининг секретари **Т. Убайдуллаев** ўртоқлар) берилди. Бу район ингичка толали пахта тайёрлаш йиллик планини 68,73 процент бажарган ва октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 29,74 процент ўсиш бўлишини таъминлаган.

Байроқ Жарқўрғон районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ **Ильич районига** (район партия комитетининг секретари **А. Абдушоҳидов**, район ижроия комитетининг раиси **Й. Юсупов**, район комсомол комитетининг секретари **Ж. Исроилов** ўртоқлар) берилди. Бу район йиллик пахта тайёрлаш планини 104,88 процент, машина терими планини 143,72 процент бажарган ва октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 44,95 процент, машина теримида 60,67 процент ўсиш бўлишини таъминлаган.

Байроқ Дўстлик районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Чуст районининг **«Партия XXII съезди» совхозига** (совхоз директори **Д. Маҳмудов**, партия ташкилотининг секретари **Г. Мулла боев**, ишчилар комитетининг раиси **Т. Қосимов**, комсомол ташкилотининг секретари **М. Ниёзов** ўртоқлар) берилди. Бу совхоз йиллик пахта тайёрлаш планини 103,47 процент, машина терими планини 126,32 процент бажарган ва октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 67,24 процент, машина теримида 80,70 процент ўсиш бўлишини таъминлаган.

Байроқ Оққўрғон районидаги «Узбекистон ССР беш йиллиги» совхозидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Ильич районидаги **Титов номли совхозга** (совхоз директори **С. Усмонов**, партия ташкилотининг секретари **Х. Бўронов**, комсомол ташкилотининг секретари **Г. Қурбонов** ўртоқлар) берилди. Бу совхоз йиллик пахта тайёрлаш планини 99,71 процент, машина терими планини 127 процент бажарган ва октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 55 процент, машина теримида 64,85 процент ўсиш бўлишини таъминлаган.

Байроқ Дўстлик районидаги **Қ. Раҳимов** номли совхозидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Нарпай районининг **Охунбобоев номли** колхозига (колхоз правлениесининг раиси **З. Норқулова**, партия ташкилотининг секретари **Р. Мустафоев**, комсомол ташкилотининг секретари **И. Ҳамроев** ўртоқлар) берилди. Бу колхоз йиллик пахта тайёрлаш планини 84,50 процент, машина терими планини 109 процент бажарган ва октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида пахта тайёрлашда 48 процент, машина теримида 68,50 процент ўсиш бўлишини таъминлаган.

Байроқ Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхозидан олиб берилди.

Шоли — давлатга

Республикамиз областларида шоли тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 11 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — план (тонна ҳисобида); учинчи устун — ҳамма тайёрланган шоли (тонна ҳисобида); тўртинчи устун — планга нисбатан процент ҳисобида).

Хоразм	19.500	12.300	63,1
Андижон	5.000	3.114	62,3
Наманган	4.000	1.384	34,6
Сурхондарё	6.800	2.097	30,8
Сирдарё	13.970	4.224	30,2
Фарғона	3.000	768	25,6
ҚҚ АССР	54.000	12.891	23,9
Тошкент	2.300	4.458	22,0
Самарқанд	2.300	428	18,6
Республика бўйича:	128.870	41.664	32,3

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА

СИРДАРЁНИНГ КАТТА ХИРМОНИ

ШОНЛИ ЙИЛ ТУҲФАСИ

Қ. АҲМЕДОВ,
Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари

Мирзачўллик пахтакорлар эл хирмонига 369 минг тоннадан зиёд пахта тўкиб, йиллик планни шараф билан адо этдилар. Бу катта зафар жонажон партия ва ҳукуматимизнинг чўлқуварларга кўрсатган доимий ғамхўрлиги ва ёнидан бераётган ёрдамининг, область партия, совет, касаба союзи, комсомол ташкилотларининг меҳнаткашлар оммаси ўртасида олиб бораётган катта сиёсий ва ташкилотчилик ишларининг самарасидир.

КПСС XXIV съезди, партиямиз Марказий Комитетининг қатор Пленумлари мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг порлоқ истиқболларини белгилаб берди. Область колхоз ва совхозларининг меҳнаткашлари партия қарорларини оғишмай амалга ошириш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, ҳосилдорликни кўтариш, комплекс механизацияни қишлоқ хўжалигига кенг жорий этиш учун астойдил қурашдилар. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 54 йиллигини муносиб туҳфалар билан кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа ҳамма жойда кенг қулоч ёйди. КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори барча партия ташкилотларида атрофлича муҳокама қилинди ва зарур тадбирлар белгиланди. Бунинг натижасида оммаининг сиёсий ва меҳнат активлиги ошди, ижодий ғайратлари жўш урди. Область саноати корхоналарининг коллективлари тўқкизинчи беш йиллиқнинг биринчи йили 9 ойлик планини муддатидан олдин бажардилар. Бинокорларимиз ҳам капитал қурилиш ҳажмини анча кўпайтирдилар. Кўплаб саноат, маданий-маиший объектлар ва уй-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Қариб 20 минг гектар янги ер ўзлаштирилди. Область алоқа, транспорт ходимлари ҳам яхши натижаларга эришаётирлар.

Пахтадан мўл ҳосил олиш — бизнинг қардош халқлар ўртасидаги интернационал бурчимиз эканлигини чуқур ҳис этиб, область партия ташкилоти асосий эътиборни пахтачиликни янада равнақ топтиришга қаратмоқда. Сирдарё воҳаси учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган иш—пахтачиликни комплекс механизациялашни кенг жорий этиш йўли билан мўл ва арзон пахта етиштириш юзасидан зарур тадбирларни белгилаб, уларни изчиллик билан амалга оширмоқдамиз.

Областимиз пахтакорларининг янги беш йиллиқнинг биринчи йилида ялпи пахта ҳосилини 500 минг тоннага етказиш ва унинг 350 минг тоннасини машиналар билан териб олиш юзасидан бошланган ташаббусини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети тўла маъқуллади ва қўллаб-қувватлади. Бу бизга янги куч ва илҳом бағишлади, Сирдарёликлар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун йил бўйи фидокорона меҳнат қилдилар.

Ўтган йилларнинг тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, пахтани машинада теришни намунали ўтказиш кўп жиҳатдан механизатор кадрларнинг нечоғли тайёргарлигига боғлиқдир. Буни ҳисобга олиб, область партия комитети механизатор кадрлар отрядини кўпайтиришга алоҳида эътибор берди. Июль ва август ойларида колхоз ва совхозларда, «Узсельхозтехника» район бирлашмалари қошида механик-ҳайдовчилар тайёрлаш уч ойлик курслари очилди. Бу курсларда ўрта мактабни томомлаган кўпгина ёшлар, шу жумладан хотин-қизлар ўқишга тортилди. Биз ана шу йўл билан бир йилда 2,5 мингга яқин янги механик-ҳайдовчилар отрядига эга бўлдик.

Областда пахтачиликни, айниқса пахта теримини комплекс механизациялаш соҳасида бу йил мисли кўрилмаган катта бурилиш ясалди. Айрим бригадалар, бўлимлар ёки совхозларгина эмас, балки область бўйича пахтани машиналар ёрдамида йиғиб-териб олишда пахтачилигимиз тарихида сира бўлмаган натижаларга эришдик. Республикамизда катта ватанпарварлик ташаббуси билан чиққан Дўстлик райони меҳнаткашларининг қўлга киритган ютуқлари алоҳида мақтовга сазовордир. Улар етиштирилган ҳосилнинг асосий қисмини машиналар билан териб олдилар.

Республикамизда биринчи бўлиб маррага етиб келган Жиззах районн меҳнаткашлари бу йил қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг ҳаммасини ёрдамчи ишлаб чиқаришга ўтказишга ва ишлаб чиқаришнинг ҳаммасини машиналар ёрдамида бажаришга муваффақ бўлдилар. Жиззах районидаги Ленин орденли «Москва» колхози областда биринчи бўлиб маррага етиб келди. Москваликлар ҳосилдорликни 35 центнерга етказишмоқчи. Дўстлик районидаги Ленин номли совхоз пахта тайёрлаш йиллик планини 15 иш кунида бажарди. Бу хўжаликда планга қўшимча яна 5,5 минг тонна пахта етказиб бериш учун кураш қизитиб юборилди. Пахтакор районида энг кенжа хўжаликлардан бири бўлган Собир Раҳимов номли совхоз коллективи ҳосилдорликни 30 центнерга чиқаришга қарор қилди. Ильич районидаги Герман Титов номли совхоз ялпи ҳосилни 20 минг тоннага етказмоқчи.

Жиззах районидаги Навоий номли, Ҳамид Олимжон номли, Гулистон районидаги Ленин мукофотининг лауреати Жавод Кўчиев раислик қилаётган «Коммунизм», Навоий номли, Сирдарё районидаги «1 Май» колхозлари, «Комсомол», Қосим Раҳимов номли, «Октябрь 50 йиллиги», Султон Сегизбоев номли, «Тошкент», «Правда», Меҳнат Қизил байроқ орденли «Самарқанд», «Пахтакор», «Социализм», «Дружба» совхозларининг пахтакорлари пешқадамлар safida бормоқдалар.

Бу йил областда 4500 — 4600 терим машиналари ишламоқда. Биз бугунга қадар давлатга топширилган пахтанинг 280 минг тоннасини машиналар ёрдамида теріб олдик. Шу кунларда ҳам механизаторларимиз пахта теришни қизғин давом эттирмоқдалар. Ялпи ҳосилнинг 350 минг тоннасини ёки пландаги ҳосилнинг қариб ҳаммасини машиналарда теріб олиш, механизаторларимизнинг асосий шиоридир. Ерга тўкилган пахтани теріб оладиган юзлаб агрегатлар, кўрак теріш машиналари ҳам ишга тушиб кетди.

Ажойиб олимларимиз, конструкторларимиз ва шонли ишчилар синфининг ақл-заковати билан яратилган қудратли техникаларни бошқаришда механизаторларимиз катта моҳирлик кўрсатмоқдалар. Бу соҳада фахрланса арзийдиган кишиларимиз кўп. Шу кунга қадар 600—450—300—200 тоннадан пахта терган Тўлан Дадажонов, Аҳмаджон Валиев, Мансура Қодирова, Умраоқ Нигиликов, Илёс Носиров, Шамсиқамар Тўхтаева, Ф. Раҳмонқулов, Олим Ҳамроқулов, Анвар Рофиев, Отабой Ҳусанов каби юзлаб механизаторларимизнинг меҳнати, ғайрати туфайли бу йил сирдарёликлар маррага биринчи бўлиб келдилар.

Далаларимизда ҳали ҳосил кўп. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг республикамизнинг барча меҳнаткашларига ва ёшларига Мурожаати областимиз меҳнаткашларини далаларидаги ҳосилни сира нобуд қилмай йиғиб-териб олишга даъват этди. Аҳдига вафодор Сирдарё области азаматлари партиямизнинг шонли XXIV съезди бўлиб ўтган тарихий йилни муносиб туҳфалар билан якунлаш учун хормай-толмай меҳнат қиладилар ва нелгуси йил мўл ҳосилга пухта замин яратадилар.

Қўриқ ер марду майдонлари Ленин васиятларини амалга ошира бориб, Мирзачўлни йирик пахта базасига, боғ-роғлар ўлкасига айлантирмоқдалар. Республикамизда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини бажарган ва меҳнатда буюк жасорат кўрсатаётган азамат сирдарёликларга шон-шарафлар бўлсин!

Ҳамид ҒУЛОМ

СИРДАРЁ

Шу зафаринг кунида
йигит диёр Сирдарё!
Туйдим ўзимни сендай
мен бахтиёр, Сирдарё!
Бир дарёки, ерларни,
элларни бирлаштирган,
Шундай меҳригиёки,
дилларни сирлаштирган.
Агар мен билмасайдим
Ишким Сир томчиси деб,
Нима ҳам қилар эдим
қўлимга қалам тутиб.
Мирзачўл тупроғининг
заррасидир бу таним,
Шу Сирдарё — бешигим,
шу қайноқ юрт — ватаним.
Бунда Қуёш йил бўйи
хизматдадир, мезбондир,
Бунда севги, вафога
Фарҳод-Ширин мезондир.
Бунда «Касбинг нима?» деб
сўраш ғайри табиий,
Ҳамма касбга битта от:
«Пахтакордир!» самимий.
Хирмонларга бир қаранг:
худди Памир чўққиси,
Пахтакорлик довруғи
юлдузларга чиққуси!
Маррага етган мардлар,
Шарафингиз боқиқдир,
Чанқоғингиз қондиринг
Сирдарёмиз соқиқдир.
Бу шаробнинг сеҳри бор,
унда инсон меҳри бор,
Азалий муҳаббатнинг
нурдай тиниқ муҳри бор.
Сирдарёдан сув ичдинг,
демак, чаманга кўчдинг.
Чаманга кўчдинг, демак,
севган ёрингни қучдинг.
Баъзилар: «пахта қайда,
ишқ қайда!» деб талашур,
Пахтанинг таърифига
ишқ мадҳи хўб ярашур.
Пахта қалбнинг заридир,
муҳаббат сарваридир,
Ишқи дарё инсонлар —
кўзининг гавҳаридир.
Шу зафаринг кунида,
йигит диёр Сирдарё,
Туйдим ўзимни сендай
мен бахтиёр, Сирдарё!

9 октябрь 1971 йил,
Тошкент.

Булар—Сирдарё областининг фахри: «Малик» совхозининг донгдор механизатори Тўхтахон Қиргизбоева (юқорида) Герман Титов номли совхоз бригадири Эшпўлат Жумаев (пастда).

А. Тўраев фотолари.

ДУГОНАЛАР САФИДА

Республикамизни қуёш ўлкаси, дейишади. Шу қуёшистонда чарақлаган юлдузлар бағоят кўп. Одатда уларни самодаги ҳадсиз-ҳисобсиз юлдузларга қиёс қилиб, пахтазор юлдузлари деб таърифлашади. Бунинг боиси бор: бепоён далаларда «Зангори кема»ларни моҳирлик билан бошқараётган дугоналарим теримда мўъжиза яратишяпти. Механизатор хотин-қизлар мардлар майдонида донг таратишяпти.

Мен ҳам механизатор дугоналарим сафида бораётганлигимдан қувонаман. Чунки, меҳнатим зое кетмаяпти. Тўққиз йилдан бўён механик-ҳайдовчи бўлиб ишлаяпман. Машинада пахта териш планини ҳамиша 3 баравардан зиёд адо этаман.

Бу йил ҳам яхши ишладик. 50 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирилди. Гектар бошига 28 центнердан пахта топширишга планлаштирилган эди. Бундоқ қарасак, ҳосилдорликни янада кўтариш учун ҳамма имкониятлар бор. Бунинг учун ерни яхши ҳайдаш, минерал ва маҳаллий ўғитларга тўйдириш, чигитни қисқа муддатда экиб, уни барвақт ундириб олиш, ғўза қатор ораларини агротехника муддатларида парвариш қилиш талаб этиларди. Биз ҳаммасини маромида бажо келтирдик. Натижада ҳар туп ғўза серкўсак бўлиб ўсди. Куни кеча рапорт бердик: гектар бошига пландаги 28 центнер ўрнига 32 центнердан пахта топширдик. Тагин 8 центнердан хирмон кўтармоқчимиз.

Далада беш киши ишладик. Акам Маҳмуд Қиргизбоев билан иккимиз машинада пахта теряпмиз. У киши 70 тонна теріб қўйдилар, Мен ҳам орқада қолаётганим йўқ. Кечаги кунга қадар 90 тоннадан оширибман. Бу — чегара эмас. Ҳосилнинг ҳаммасини агрегатлар бункеридан бўшатамиз. Гектаридан 40 центнерга етказмагунча тиниб-тинчимаслика аҳд қилдик. Пахтамиз мўл, таннархи ҳам арзонга тушяпти. Бу йил ҳар бир центнерининг таннархи 24 сўмдан ошмайди. Демак, даромадимиз ўтган йилдагидан анча кўпаяди.

Совхозимизда механизацияга таяниб иш тутяпмиз. Далаларда 81 та машина ишлаб турибди. Ҳар бир агрегат билан кунига ўрта ҳисобда 5,5-6 тоннадан дурдона йиғиштириб олияпти. Хўжалигимиз Сирдарё районида биринчи бўлиб маррага етди. Энди навбат — мажбуриятга! Ваъдамиз эса —гектаридан 40 центнердан пахта топширишдан иборат. Шу кунлардаги меҳнат кўтаринкилигини кўриб, совхозимиз маррадан ҳам ўзиб кетишига тўла ишонаман.

Тўхтахон ҚИРҒИЗБОЕВА,
Сирдарё районидаги «Малик» совхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, механик-ҳайдовчи.

„САМАРҚАНД“ СОВҒАСИ

Биз деҳқончилик қилаётган ерлар бундан беш-олти йил илгари қип-қизил чўл эди.

Ленин совет кишиларининг қутлуғ қадами чўлни яшнаган воҳага айлантирди. Даставвал беш киши келдик. Кўп ўтмай сафимиз 20 кишига кенгайди. Яна ҳафта ўтгач, 100 кишидан ортиб кетдик. Биласизми, юз киши ҳам патта қуч! Нега десангиз, биз давлатимиз девкор механизмларни бериб қўйди. Ҳар бир трактор билан чўл бағрини шундай палахса-палахса қилиб ҳайдадик-ки, у ғўё бизга бутун бойликларини кўрсатаётгандай туюлди.

Шундай қилиб ишларимиз юришиб кетди. Коллектив олмайдиган қўрғон йўқ деганларидек, биринчи йилиёқ пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажардик. Яна кимга таяниб денг, фақат машиналарга суяниб иш кўрдик. Пахтамизнинг ҳаммасини «зангори кема»ларнинг азамат капитанлари йиғиштириб беришди.

Хўжалигимиз йилдан-йилга ўсиб, юксалиб борди. Иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамланди. Одамлар ўтроқ бўлиб қолишди, республикамизнинг турли бурчакларидан яна механизаторлар келишди. Улкан ва аҳли хўжаликка айландик.

Теварак-атрофдагилар бизга ҳавас қила бошлади. Биз эса янада кўпроқ маҳсулот етиштиришга, одамларнинг моддий аҳволини тагин ҳам яхшилашга, совхоз посёлкаларини кун сайин обод этишга ҳаракат қилдик. Бу режаларимиз ҳам амалга ошди.

Меҳнат аҳли ҳар қандай оғир ишни амалга оширишга қодир эканлигини кўрсатди. Бунинг бу йилги ишларимиз мисолида ҳам кўриш мумкин. Йил бошида 5428 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 18,3 центнердан хирмон кўтарамиз, тайёрлов пунктларига 9720 тонна «оқ олтин» етказиб берамиз, деган эдик. Бу — планимиз. Шу планни бажариб қўйдик! Она-Ватанга «Самарқанд» совхози совғаси бўлди бу! Бироқ, бу кўрсаткич билан қаноатланиб қолмаймиз. Мамлакатга жами 14 минг тонна дурдона етказиб берамиз. Шунча ҳосилнинг 99 процентн «зангори кема»лар бункеридан бўшатилади.

Далаларимизда 147 та агрегат икки сменада ишлаб турибди. Суръатга қанот боғлаётганлар ҳам шулар. Қайси бирини айтайлик: 240 тонна пахта терган коммунист Илёс Носировними, ёки Ўзбекистон Компартияси XVIII съезди делегати, донгдор тракторчи Шодибек Ботировними?! Бирибиридан қолишмайди. Лекин, шулар билан елкама-елка туриб меҳнат қилаётган бошқа зарбдорларимиз ҳам кўп. Улар асосан Ленин партияси аъзолари — Хурсанд Султонов, бригада бошлиғи Яхшилик Ҳасанов, ВЛКСМ аъзоси Имомқул Тўрақулов ва бошқалардир.

Пахтанинг кўпайишида, сифатининг яхшиланишида, суръатнинг кўтарилишида коммунистлар асосий роль ўйнаётганликларини алоҳида тилга олмоқчимиз. Чунки совхоз партия комитети ҳисобидаги 83 та коммунистнинг 67 таси бевосита пахтачиликда ишлайди. Коммунистлар, сиёсий ташкилотчилик, оммавий-агитация ишларини яхши йўлга қўйиш билан бирга, меҳнатда ҳам намунали намуна кўрсатишяпти. Уларнинг ишлари «Зарбдор» деворий газетасида, кунда чиқиб турадиган «Жанговар варақа»ларда акс эттирилмоқда.

Пахта бизга чинакам бойлик, фаровонлик келтиряпти. Бултўр 2 миллион 660 минг сўм соф фойда олган бўлсак, бу йилги мўлжалимиз — 3 миллион сўм. Шундан ортиқ бўлса бўладики, лекин кам бўлмайди. Совхоз ишчилари, механизаторлари, ҳамма-ҳамма шунга ҳаракат қиляпти.

Бунга эришмоқ учун мажбуриятимизни бажаришимиз керак. Далодаги ҳосил мўлжалдагидан ҳам анёдроқ хирмон кўтариш учун замин борлигини кўрсатиб турибди. Унинг бирор толасини ҳам ерда қолдирмасдан йиғиб-териб олиб давлатга топшириш, келгуси йил улканроқ хирмон кўтаришга бор кучимизни сафарбар этамиз.

Эргаш ХОЛМАТОВ,
Пахтакор районидаги «Самарқанд» совхозининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони,

Уриш АМАЛОВ,
совхоз партия комитетининг секретари.

ҒАЙРАТ КАМАРИ

Одатда режа белгилаб олингач, ғайрат камари белга боғланади. Шундан кейин юкнинг оғир-енгили, манзилнинг олис-яқинлигига қараб қадам ташланади. Қишлоқ хўжалигида ана шундай. Лекин бошқа тармоқлардан тафовут қиладиган андак жойи бор. Дурадгор уста тахтачага қоқилган михни шу заҳотиёқ суғуриб олиб, қайта қоқиши мумкин. Ёки уста дидига ёқмаган кўприкни бузиб, қайта қуриши мумкин. Аммо ҳисобидан адашган деҳқон бундай қилолмайди. У ўз хатосини уч юз олтмиш олти кундан кейин яъни келаси йилда тузатади. Чунки деҳқончиликда вақт, фурсат, ҳар дақиқа ҳал қилувчи роль ўйнайди. Асл деҳқон бугунги ишни эртага қўймайди, вақтида бажаради.

Мана, съезд йилини олинг. Табиат деҳқонга тантилик қилди. Она-ер сийнасида борини инъом этди, Далаларда ҳосил мўлжалдагидан ҳам анча бўлди. Бугунги кунда ҳамма — олим ҳам, оддий деҳқон ҳам ҳосилнинг чўғини кўриб қувонмоқда. Уни тезроқ йиғиштириб олиш учун ғайрат билан меҳнат қиляпти.

Ҳозир пахтазорда 40 дан ортиқ терим агрегати группаларга бўлиниб, юксак унум билан ишлаяпти. Уларни Алижон Абдиев, Аъзамжон Ўмаров сингари ҳамкасбларим моҳирона бошқаряпти.

Ҳар куни қудратли машиналар ёрдамида 4,5-5 процент миқдорида пахта тайёрланмоқда.

Абдулла ШОДМОНОВ,
Гулистон районидаги Навоий номли колхозининг механик-ҳайдовчиси.

БАЙРОҚДОРЛАР

— Мирзачўл қўрғини бамисоли тубсиз ва чексиз океанга қиёс қилсангиз, унда сузиб юрган «зангори кема»лар баҳайбат елканларни эслатади. Ҳа, чўлга бир чиқинг-а, кўриб завқланасиз, тўлқинланасиз, ҳавас қиласиз...

Янгиер шаҳридан ўтиб, текис ва катта йўлга чиқиб олдик. Машина елдек учиб борар, чўл эса тобора биздан узоқлашаётгандек туюлади.

— Ана, Учтомга ҳам келиб қолдик, — деди шофёр йигит чўлқуварларга хос ғурур билан.

Бу ернинг номи бизга ғалати туюлди. Шофёрдан сўрадик:

— Нега Учтом дейишади? Бинолар кўп-у!

— Дастлаван ҳу анави қизил ғиштли уч иморат қурилган, — деди у ўша ёққа ишора қилиб,— Сўнгра қолганлари... Биринчи қурувчилар шу Учтомда яшашган.

Учтом — уч иморат дегани. Бу ердан йўл бизни беш томонга —Самарқандга, чўлдаги ўнинчи ва ўн биринчи совхозларга, Янгиер қамда Гулистон шаҳарларига олиб боради. Сув таксимловчи тўғон ҳам шу ерда. Уч тарафга қулоч отган каналлар худди шу ердан чўл ичкарисига оби-ҳаёт ташийди. Ғўзал, баҳаво, хушманзара жой Учтом!

Йўлда давом этамиз. Тўрт томон қам оппоқ оқариб ётибди. Обком секретари айтганидек, салобатли елканларни эслатувчи «зангори кема»лар пахтазорда вазмин чайқалиб юрибди. Кўлларининг манглайида қизил байроқчалар қилпирайди. Санаб улгуролмайсиз, қисобдан адашасиз. Чиндан ҳам улар ҳадсиз-ҳисобсиз. Жамики терим машиналари ва уларнинг азамат капитанлари Мирзачўлга кўчиб келганга ўхшайди. Хирмонлар бўлса оқсоқолли юксак чўққиларни эслатади.

ЭШПЎЛАТ ПОЛВОН

Полвон деганларича бор уни. Яғриндор, қорувли, басавлат одам. Юзлари Мирзачўл офтобида қорайган бу кишининг қадоқ қўллари агрегат штурвалини енгилгина бошқаради. Зум ўтмай бункер пахтага тўлади, хирмонлар кўкка бўй чўзади.

— Бу ер қамишзор эди, — деб ҳикоясини бошлайди, Герман Титов номли совхоз директори Саттор Усмонов. — Бунинг устига шўр босиб ётарди. Кўп маслаҳатлашдик, шу ерни ўзлаштириб пахта экмоқчи бўлдик. Бу масалани коммунистлар муҳокамасига қўйдик. Баъзилар шоли эксак дейишди. Айрим кишилар маккажўхори эксак шўри йўқолади, деб таклиф қилишди. Лекин Эшпўлат полвон пахта экамиз, деб қаттиқ туриб олди.

Полвоннинг таклифи маъқулланди. У беш киши бошидан иборат комплекс механизациялашган бригадаси билан қамишзорга кўчиб келди. Уз ўрнига шогирдини қолдирди. Ҳа, Эшпўлат Жумаев гектаридан ўттиз етти центнердан ҳосил олган яхши ерларини топшириб, қамишзорни ҳам ана шундай серунум пайкалларга айлантириш нияти билан бу ерга келувди. Куз бўйи трактордан тушмади, қамишзор бағрини тилка-пора қилди. Баҳорда чигит экди. Ғўзасини об-тобида парвариш қилди, қондириб суғорди, ўғитларга тўйдирди. Бир қаранг, бунақа пахта совхозда йўқ деса бўлади.

Директорнинг гапларида жон бор. Эшпўлат полвон пахта учун қалбини қуёш қилди, меҳнатини, куч-ғайратини сира аямади. Қамишзор ўз бойликларини полвонга инъом этди. Шу кунгача гектар бошига 24 центнердан хирмон кўтарилди.

— Биринчи теримни энди тамомлаяпмиз, — дейди Эшпўлат ака. — 120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан тағин 6 центнердан пахта топширамиз. Ҳосилдорлик ўттиз центнерга етказилди. Ҳар бир киши ҳисобига 72 тоннадан «оқ олтин» тайёрланади.

Одам бошига етмиш икки тонна! Бу — ҳазилакам пахта эмас. Кани энди, ҳамма ҳам Эшпўлат полвон ва унинг шериклари — механизатор Ашур Шакаров, тажрибали деҳқонлар Баҳром Йўлдошев, Муҳиддин Нуриддинов ва бошқалар каби шунчадан хирмон кўтаришса, бутун Мирзачўл олтин тоғлар оғушида қолган бўлур эди.

ЧИРОҚЛАР СЎНМАЙДИ

Кун бўйи дала айландик. Бормаган бўлимимиз, бригадамиз қолмади, ҳисоб. Каерда бўлмайлик қайнок меҳнат устидан чиқдик, одамларнинг бир тан-бир жон бўлиб пахта тераётганлигини кўрдик. Бир нарса бизни ҳаяжонга солди. У ҳам бўлса, совхоз директорининг ташвиши. Ҳаммадан кўп қайғуради у. Бунинг устига, машинани ҳам ўзи ҳайдайди. Шофери йўқ эмас, бор. Лекин бир куни пахта герса, иккинчи куни тракторларни тузатади, яна бошқа куни партком секретари билан бирга юради. Директор Зиёдулла Сатторов эса шофёрсиз ишлайди. Бир ёш бошда минг ташвиш.

Даладан кеч қайтдик. Яна бир нарса бизни ҳаяжонлантирди: пайкаларда чироқлар милтиллайди. Бу — пахта териш машиналари. Суворийлар тунда ҳам тиниб-тинчимайди, бункер-бункер «оқ олтин» теріб хирмонга барака киритишяпти. Улар билан гаплашиб ўтмасдан иложингиз йўқ. Қайси биридан сўрасангиз «план тўлган билан ҳали маждуриятга етолганимиз йўқ. Ўшангача тунги чироқлар сўнмайди», дейди.

«Социализм» совхози мамлакатга 10400 тонна пахта етказиб бериб, йиллик планни ошириб адо этди. Лекин даладаги ҳосил кўзларни қувонтиради. Тагин 4600 тоннали хирмон бунёд этиш учун қураётган азаматлар карвонини механизаторлар етаклаб боришяпти. Боқибой Ержигитов, Муродим Қаршибоев, Яхшилик Жўраев сингари гвардиячиларнинг ҳар бири ҳозиргача 220 тоннадан ошириб пахта терди. Мажбуриятнинг ҳам барвақт бажарилишига ана шулар алоҳида ҳисса қўшади.

САОДАТ

Бир қизни учратдик. Эгнидаги кийими ўзига қуниб қўйгандек. Оёғида керза этик, белини йигитлардек маҳкам боғлаб олган. Бошида қизил дуррача. Жуда ихчам, серҳаракат, сергайрат кўринади. Шундай миттигина гавдаси билан баҳайбат агрегатни бошқаришига ишонгинг келмайди, киши!

У штурвалга ўтириб этак оралаб кетди. Шпинделлар тез айланиб, чаноқлардан кўпириб турган пахтани қамраб ола бошлади. Ҳадемай бункер ярим бўлди. Пайкалнинг ўртасоғига бориб лимолим тўлди. Агрегат тўхтади. Қиз бункердаги пахтани шу ерга дарҳол етиб келган тележкага ағдариб, яна теримда давом этди.

Бу ким дерсиз? Ҳаммага таниш, барчанинг ҳурматини қозонган Саодат Турдиалиева бўлади. У Ворошилов район қишлоқ хўжалик бошқармасида катта агроном бўлиб ишлайди. Меҳнат отпускасига чиқиб, тўппа-тўғри «Қизил Октябрь» колхози пахтазорига йўл олди. Машинани яхши билганидан, Саодатга терим агрегатини топшириб қўйишди.

Мана, бир неча кундирки, Саодат пахтазорда жавлон урмоқда. Ҳар куни 6-8 тоннадан пахта теріб, мусобақада ғолиб чиқяпти.

— Юз эллик тоннага етказганимдан кейин дам оламан! — дейди Саодат оппоқ чаноқлардан кўз узолмай. — Унгача терганим-терган. Ниятингиз йўлдошингиз бўлсин, Саодатхон!

С. ҚОДИРОВ,
Т. ЖАМОЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус муҳбирлари.

Улкан хирмон учун

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил 11 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳи собида)

Биринчи стун — районлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён; учинчи стун — мавсум бошидан буён машинада:

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
ЖИЗЗАХ	121,30	157,28
МИРЗАЧЎЛ	105,38	169,50
ИЛЬИЧ	104,88	143,72
ПАХТАКОР	104,52	150,97
ДЎСТЛИК	102,74	148,73
ЯНГИЕР	101,26	115,28
Ворошилов	96,23	93,25
Гулистон	88,38	78,41
Сирдарё	87,38	89,00
Боёвут	84,59	77,02
Оқ олтин	83,97	106,67
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	106,79	154,76
Пискент	97,72	89,67
Урта Чирчиқ	93,77	97,20
Оққўрғон	92,15	94,24
Бўка	86,97	82,60
Бекобод	83,16	78,20
Янгийўл	79,91	52,08
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
Бўз	96,44	101,92
Избоскан	94,71	107,95
Ленин	93,92	50,22
Андижон	90,42	38,65
Пахтаобод	88,55	86,66
Москва	82,70	56,20
Қўрғонтепа	81,74	80,09
Хўжаобод	80,00	43,79
Балиқчи	75,15	67,95
Марҳамат	74,15	58,29
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Поп	90,49	106,07
Задарё	89,74	89,57
Янгиқўрғон	87,78	74,28
Чуст	84,55	83,28
Уйчи	78,84	77,06
Тўрақўрғон	78,82	61,22
Наманган	78,05	74,39
Учқўрғон	75,18	65,24
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
Қарши	92,62	107,73
Яккабоғ	87,84	74,07
Чироқчи	87,14	71,35
Қамаши	85,98	68,47
Китоб	84,71	40,45
Косон	77,22	65,20
Ғузор	76,01	28,74
Шаҳрисабз	75,84	28,64
Ульянов	69,36	42,64
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
Жарқўрғон	93,03	91,61
Шеробод	91,36	112,66
Гагарин	87,50	132,04
Шўрчи	77,11	58,76
Денов	74,25	60,18
Термиз	73,94	59,85
Сариосиё	72,99	49,59
Бойсун	50,25	—
БУХОРО ОБЛАСТИ		
Ромитан	90,58	101,96
Бухоро	85,06	81,36
Қорақўл	82,77	92,92
Шофиркон	75,89	74,25
Свердлов	74,13	77,10
Навоий	69,09	78,06
Ғиждувон	67,90	103,70
Вобкент	64,58	65,63
Қизилтепа	58,49	85,13
Когон	56,76	51,66
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Киров	87,73	86,17
Ўзбекистон	74,88	68,13
Фарғона	72,07	37,12
Риштон	71,74	60,82
Ленинград	67,66	44,24
Қува	67,56	42,69
Фрунзе	66,71	81,00
Охунбобоев	63,39	50,00
Олтиариқ	63,02	59,03
Бағдод	59,03	34,83
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Бахмал	96,00	—
Жомбой	93,26	96,03
Ғаллаорол	89,30	88,40
Булунғур	84,74	100,02
Пайариқ	81,00	87,45
Хатирчи	78,48	88,54
Иштихон	76,50	66,21
Самарқанд	76,02	73,90
Ондарё	75,01	73,08
Нарпай	71,21	82,49
Пастдарғом	63,26	65,43
Каттақўрғон	58,91	54,88
Ургут	50,96	—
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Боғот	72,33	42,88
Янгиариқ	69,20	49,79
Шовот	69,14	40,57
Урганч	62,77	43,83
Хива	62,45	37,25
Гурлан	60,53	41,37
Қўшкўпир	56,65	29,24
Хазорасп	52,00	16,79
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
Кўнғирот	79,25	61,98
Беруний	69,81	58,73
Амударё	68,97	48,79
Тўрткўл	62,52	39,91
Хўжайли	59,88	46,70
Нукус	59,44	54,36
Шуманай	53,64	43,53
Кегайли	44,24	34,26
Ленинобод	41,50	38,50
Чимбой	38,68	26,13
Тахтакўпир	37,50	26,95

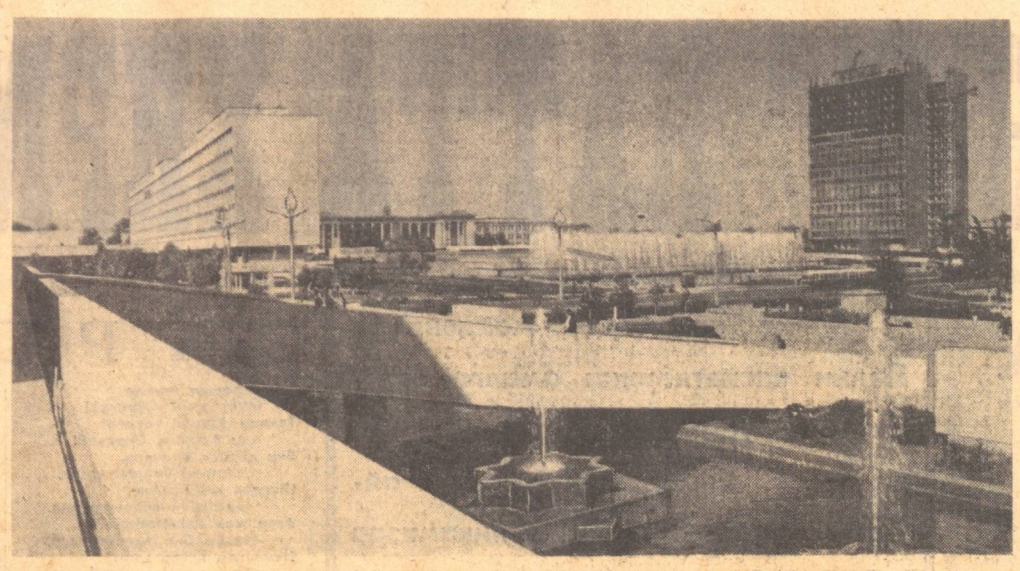

Республикамиз пойтахти кундан-кунга яшариб, кўркамлашиб бормоқда. Суратда: бугунги Тошкент, В. И. Ленин майдонининг кўриниши.

А. ПАЛЕХОВ фотоси.

Спорт

ХАБАРЛАР

САМБОЧИЛАРИМИЗ ЮТУҒИ

Пойтахтимиздаги марказий «Юбилей» спорт саройи уч кун давомида мухлислар билан гавжум бўлди. Бу ерда спортнинг кўпчилик севган турларидан самбо кураши бўйича IV халқаро турнир мусобақалари ўтказилди.

Ғалабани қўлга киритишни мусобақанинг биринчи кунидан майдон эгалари — ўзбек полвонлари бошлаб беришди. Усмирлар ўртасида мамлакат чемпиони Г. Ким билан республика жисмоний тарбия институти ўқитувчиси А. Тоймуродов ўз рақибларидан ус, тун келиб, ҳатто энг кучли самбочилар ҳисобланган болгариялик П. Парванов билан монгол Б. Эрдевни ҳам енгдилар ва ҳал қилувчи финалда ўзаро куч синашдилар. Ўзбек спортчиларининг яккама-якка олишуви Кимнинг ғалабаси билан тугади. Шундай қилиб дастлабки олтин медаллар қўлга киритилди.

Ярим ўрта вазнлилар курашида тошкентлик спорт мастери О. Ордиянц кишиневлик рақиби В. Шарканскийнинг нурагини ерга текказиб, ярим финалда япон полвони О. Омонни енгган бўлса-да, финалга келганда лат еб А. Федоров таъқибига дош беролмади.

Мусобақанинг учинчи куни ярим оғир ва оғир вазнлилар беллашдилар. Финал олишуви ўзбек самбочилари Н. Йўлдошев билан Пидаевга тўғри келди. Олтин медаль учун бўлган бу кураш Йўлдошевнинг ютуғи билан якунланди. Учинчи медални бухоролик студент С. Қурбонов эгаллади.

ҚИММАТЛИ ОЧКО

Утган куни олий лига аъзоси деган шарафли номни қўлга киритиш учун сўнгги куч ва маҳоратларини ишга солаётган пахтакорчилар узоқ танаффусдан кейин қимматли 2 очкони қўлга киритишди.

Москвада торпедочилар билан бўлган бу уйинда меҳмонлар учрашувнинг дастлабки минутларидаёқ ҳужумкорликка куч беришди. Уйин тугашига 9 минут қолганда торпедочиларнинг хатога йўл қўйиши пахтакорчиларга қулайлик туғдирди. Белгиланган пенальти — ўн бир метрлик жарима тўпини пахтакорчи Кузьмин ниҳоясига етказиб, командага қимматли икки очко олиб берди.

Қолган уйинлар қуйидагича якунланди: «Динамо» (М) — «Динамо» (Тб) 1:2, «Зенит» — «Спартак» 1:0, «Нефтчи» — СКА (Ростов-Дон) 1:3, «Динамо» (Мн) — «Карпат» 0:0.

ХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР — ПЛАНЕТАМИЗДА

ЖАҲОН ЎТГАН ҲАФТА ИЧИДА

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК, ЖАНГОВАР БИРДАМЛИК

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегациясининг Вьетнам Демократик Республикасига қилган дўстона визити совет кишиларининг қаҳрамон Вьетнам билан самимий бирдамлигини, Совет Иттифоқи ва Вьетнам Демократик Республикаси халқларини бир-бири билан боғлаб турган қардошлик воситалари тош-метиндек мустаҳкам эканлигини бутун дунёга яна бир марта намойиш қилди. Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ле Зуан бу визитни «ҳар иккала мамлакатларимиз партиялари, ҳукуматлари ва халқлари ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришда олға қараб қўйилган янги муҳим қадам»дан далолат берувчи ғоят муҳим воқеа, деб атади.

Совет делегациясининг Ханойда олиб борган музокаралари, унинг Вьетнам Демократик Республикаси раҳбарлари билан, республика меҳнаткашлари билан учрашувлари самимий дўстлик ва чинакам қардошлик руҳида ўтди. АҚШнинг империалистик доиралари кескин қораланди. Ана шу доиралар Шарқий-Жанубий Осиёдаги ўз авантюрасини муқаррар ҳалокатдан қутқазиб қолишга ҳали ҳам ишонмоқдалар ва шу сабабли Париждаги музокаралар гов бўлмоқдалар, аввалгидек ҳозирда ҳам куч ишлатишга умид боғламоқдалар. Вьетнам Демократик Республикасига қарши иғвогарлик ҳужумларини давом эттирмоқдалар, Вьетнамнинг жанубида, Лаос ва Камбоджада ҳарбий операцияларни кенгайтирмоқдалар. Совет Иттифоқи қаҳрамон Вьетнам халқини астойдил қўллаб-қувватламоқда. Совет Иттифоқи Вьетнам халкининг барча фронтларида ҳарбий, сиёсий ва дипломатик фронтда олиб бораётган курашига, унинг Шарқий-Жанубий Осиёда социализм қалъаси бўлмиш ВДРни мустаҳкамлаш соҳасидаги ҳамма ишларига ёрдам бериб келди ва бундан буён ҳам ҳар томонлама мадад беришга қатъий бел боғлагандир.

Визит вақтида Совет Иттифоқининг Вьетнам Демократик Республикасига иқтисодий қурилишда ва унинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга ёрдам бериши тўғрисида имзоланган битимлар ана шу қатъий қарорнинг конкрет ифодасидир. Совет—Вьетнам қўшма баёнотида яна таъкидлаб ўтилганидек, Совет—Вьетнам дўстлиги тош-метиндек мустаҳкам пойдеворга асосланади. Қўшма баёнот—муҳим сиёсий ҳужжатдир. Бу баёнот қардошларча ўзаро ҳаракат тажрибасини умумлаштириш ва мустаҳкамлаш билангина чекланиб қолмайди. Шу билан бирга ҳар иккала мамлакатнинг ҳамкорлигини келгуси йилларда ривожлантириш истиқболларини, асосий йўналишларини ҳам кўрсатиб беради. Баёнотда уқтириб ўтилганидек, Совет Иттифоқининг жанговар бирдамлиги ва юксак даражадаги интернационализмини ифода этувчи янги далиллар Вьетнам халқини олға қараб актив ҳаракат қилиб боришга, ўз ишини тўла ғалаба қозонгунча давом эттиришга илҳомлантирувчи қудратли омилдир.

СССР билан Вьетнам Демократик Республикаси ўртасидаги дўстлик —социалистик мамлакатлар бирлигининг муҳим звеноси бўлиб, пролетар интернационализми ленинча принципларининг буюк кучини тасдиқловчи ёрқин далил дир. Н. В. Подгорний айтганидек, бу дўстликнинг шонли ўтмиши бор, бу дўстлик ҳозирги кунда катта аҳамиятга эгадир. Бу дўстлик порлоқ истиқболга эга, деб тўла ишонч билан айта оламиз. Визит якунлари бу фикрнинг тўғрилигини тамомила тасдиқлайди. Совет ва Вьетнам халқларигина эмас, балки бошқа қардош социалистик мамлакатларнинг халқлари, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик учун курашаётган кишиларнинг ҳаммаси ҳам визит якунларини қизғин маъқулламоқдалар.

ЗАМОН АМРИГА ХИЛОФ СУРАТДА

4-5 октябрда Саарбрюккенда Германия Федератив Республикасидаги энг йирик буржуа партияси-христиан-демократик иттифоқининг съезди бўлди. Бу съезд партиянинг оппозицияга ўтганидан буён икки йил ичида қилган ишларини якунлаштириш ва 1973 йилда бундестагга ўтказиладиган сайловни кўзда тутиб, келажакдаги йўлини белгилаб бериши керак эди. Христиан демократлар 20 йил мобайнида мамлакатни бошкариб келган эди. Аммо Германия Федератив Республикаси 1969 йилда парламентга ўтказилган сўнгги сайлов натижасида христиан демократлар оппозицияга ўтишга мажбур бўлдилар. Христиан-демократик иттифоқ ўзи ҳукмрон қилиб қилган ана шу йилларда территорияларни даъво қилиш ва янги нацизмни тиклашга қаратилган бемаъни сиёсатни ўтказиб келганлиги сабабли сайловда мағлубиятга учраган эди.

Ғарбий Германия ахолисининг кўп қисми ўша вақтдаёқ ана шу йўлнинг ҳеч қандай истиқболга эга эмаслигини ва хатарли йўл эканлигини тушуниб олди ва сайловда ўз ҳукмини чиқарди. Бунинг натижасида В. Брандт бошчилигидаги социал-демократлар ва эркин демократларнинг коалицион ҳукумати ҳокимият тепасига келди. Ўша пайтдан буён Европада кескинликни юмшатиш, турли социал тузумдаги давлатларнинг ҳамжиҳатлиги ва ҳамкорлиги йўлида муҳим силжишлар бўлди. Социалистик мамлакатлар ҳамдўстлигининг сабот-матонат билан кўрган тадбирлари бунга жуда катта ёрдам берди. Германия Федератив Республикасининг СССР билан ва Польша Халқ Республикаси билан имзоланган ва Европадаги мавжуд чегараларнинг даҳлсизлигини таъкидлаган шартномалари, тўрт давлатнинг Ғарбий Берлин ҳусусидаги битими ва ниҳоят КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Қримда Германия Федератив Республикаси федерал канцлери В. Брандт билан учрашуви бу йўлдаги энг муҳим босқичлар бўлди. Бу учрашув Европанинг тақдири учун ва Европа қитъасида мустаҳкам тинчлик ҳамда осойишталикни вужудга келтириш учун тарихий аҳамиятга эга эканлиги шубҳасиздир.

Христиан демократик иттифоқнинг раҳбарлари бундан ўз сиёсати учун тегишли хулосаларни чиқариб олдими? Саарбрюккен съезди уларнинг тегишли хулосалар чиқариб олмаганлигини кўрсатди. Улар аввалдагидек ҳозирда ҳам Европадаги реал воқеликни тан олмаси ва 1969 йилда ўзларини мағлубиятга учратган асоссиз фикрлардан воз кечишни истамаётирлар. Бундан ташқари христиан-демократик иттифоқнинг янги раиси Барцельнинг съездда сўзлаган нутқи Боннда чиқадиган «Генераль — Анцайгер» газетасининг таъбирича, «Брандт ҳукуматига уруш эълон қилиш»дан бошқа бир нарса эмас. Социалистик мамлакатлар билан муносабатларни нормаллаштириш сиёсатига қарши чиқиш ва ўтакетган антикоммунизм — ана шу программ нутқнинг моҳиятидир. Кўп кузатувчилар таъкидлаб ўтганидек. Барцель христиан-демократик иттифоқ — христиан-социал иттифоқ канцлери лавозимига ўз номзодини кўрсатишга интилиб, аслида христиан-демократик иттифоқ раиси, Ғарбий Германиядаги ўта ўнглар раҳбари Штраусниг позициясига ўтди.

Аммо кейинги вақтларда жамоатчилик фикрини суриштириб билиш натижалари аниқ кўрсатиб берганидек, Германия Федератив Республикаси аҳолисининг кўпчилиги томонидан рад этилган ва Европада кескинликни юмшатиш йўлида қучайиб бораётган тенденцияга зид бўлган манфур «совуқ уруш» даврини тиклашга қаратилган бундай йўл христиан-демократик иттифоқни боши берк кўчага киритиб қўйиши мумкин, холос.

«УМУМИЙ БОЗОР»ГА ҚАРШИ ЧИҚМОҚДАЛАР

Франция буржуа газетаси «Орор» лейбористлар партиясининг ҳали якшанбагина Брайтонда ёпилган 70-йиллик конференцияси якунларига «умумий бозорга уруш эълон қилиш» деган баҳони берди. Конференция қабул қилган резолюциясида парламентдаги лейборист депутатларнинг ҳаммасига Англиянинг консерваторлар тақдим этган шартлар билан «умумий бозор»га киришига қарши овоз беришни таклиф қилади.

Брайтон конференцияси Англиянинг «умумий бозор»га аъзо бўлиб киришига қарши чиққан йирик анжуманларнинг биридир. Британия тред-юнионлари конгрессининг якинда бўлиб ўтган съезди мамлакатнинг «умумий бозор»га киришига қарши овоз берди. Лондон газеталарининг ёзишича ҳозирги вақтда инглизларнинг 70 процентидан кўпроғи Англиянинг «Кичик Европа»га аъзо бўлиб киришига қарши чиқмоқда.

Бу — тамомила тушунарли бир ҳолдир. Йирик капитал манфаатларини ифода этувчи Хит бошчилигидаги консерваторлар ҳукумати Англияни «европалаштириш» Европа қитъасининг тақдирини белгилашда асосий роль ўйнаши учун имконият яратиб беради, деб умид қилмоқда. Аммо лондондагилар бу қитъанинг қиёфасини қай тарзда кўришни истайдилар, деган савол туғилади. Инглиз консерваторлари Европада сиёсий кескинликни юмшатишга қаратилган Совет — Ғарбий Германия Шартномасининг тузилиши ва Ғарбий Берлин ҳусусида тўрт давлат ўртасида битим тузилиши каби тинчликсеварлик йўлидаги ҳамма ишларга қаршилик кўрсатишга уринаётганлиги каби факт буни яққол исбот этади. Англиядаги ҳукмрон доираларнинг ташаббуси билан Советларга қарши васваса кампаниясининг авж олдириб юборилганлиги ҳам шундан далолат бериб турибди. Хит ҳукуматнинг ташқи сиёсат соҳасидаги роли машъум «коммунистик хавф»дан фойдаланиб, ҳар қандай қилиб бўлса ҳам Европани парчаланган ҳолда сақлаш ва машъум «совуқ уруш» даврига қайтиш учун яна бир қадам қўйишга қаратилган.

Миллионларча инглизлар Англиянинг «умумий бозор»га аъзо бўлиб кириши ички ишларда ҳам ҳеч қандай яхши натижа бермаслигини тобора аниқ-равшан тушуниб олмоқдалар. Британиядаги йирик монополиялар Англиянинг «умумий бозор»га аъзо бўлиб киришидан наф кўрган тақдирда ҳам, оддий инглизлар учун бу нарса нарх-навонинг тез кўтарилишидан, майда ва ўрта корхоналарнинг хонавайрон бўлишидан, бинобарин ишсизликнинг яна авж олиб кетишидан далолат беради. Ҳозирги вақтда Англияда ишсиздар сони ғоят кўпайиб, бир миллион кишига етди.

Лейбористларнинг Брайтонда ўтказилган конференцияси ҳар қанча қурбон бериб бўлса ҳам, Ғарбий Европада «ҳукмрон» бўлиб олишга интилаётган лейбористларнинг сиёсати Британия сролларининг ўзида тобора қаттиқ қаршиликка дуч келаётганлигини яққол исбот этувчи янги далилдир.

И. ЛАПИЦКИЙ,
В. СЕРОВ,
Ю. КОРНИЛОВ,
(ТАСС).

УМУМҲИНДИСТОН КОМИТЕТИ СЕССИЯСИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

ДЕҲЛИ, 11 октябрь. (ТАСС). Ҳукмрон партия Ҳиндистон миллий конгресси Умумҳиндистон комитетининг навбатдаги сессияси кеча Химачал Прадеш штатининг Симла шаҳрида ўз ишини тамомлади. Мамлакатнинг иқтисодий ва сиёсий йўлига доир масалаларни делегатлар 3 кун муҳокама қилдилар. СССР билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани сессия иштирокчилари якдиллик билан маъқуллашдилар. Бу шартнома, дейилади резолюцияда, Ҳиндистоннинг миллий манфаатларига мувофиқдир.

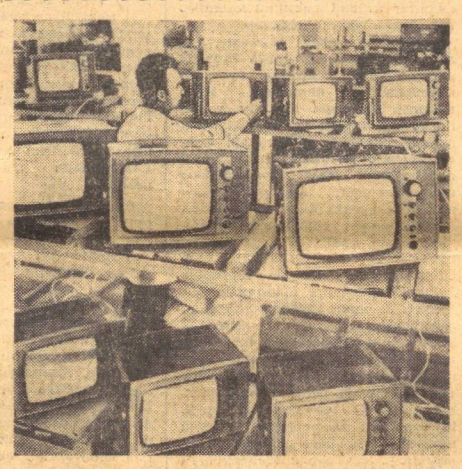

ВЕНГРИЯ. «Видеотон» заводи йилига 20.000 донадан кичик ҳажмдаги телевизорлар ишлаб чиқармоқда. Бу корхонанинг ажойиб маҳсулотларига ҳатто саноати юксак тараққий этган Буюк Британия, ГФР, Швеция синфари мамлакатларда ҳам талаб катта. Суратда: «Видеотон» заводининг «Минивизор» телевизорлари.

МТИ —ТАСС фотоси.

Англия билан Франция соҳилларини ажратиб турган Па-де-Кале бўғозини турли усулда кечиб ўтиш мумкин. Ундан самолётда, паромда, моторли ва елканли қайиқда, баъзи спортчилар сузиб ҳам ўтишган. Лекин инглиз Жорж Мокс бўғозни янги усулда кечиб ўтишга қарор қилди. У катер шатагидаги кичик платформага ўрнатилган нарвончада рекорд қўймоқчи эди. Лекин биринчи уриниш муваффақиятсиз чиқди. Аммо у фикридан қайтганича йўқ. Пул учун нималар қилишмайди, дейсиз. Суратда: Жорж Мокс.

«Дейли Миррор»—АПН фотоси.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 12/X да **Лайли ва Мажнун**, 13/X да **Боғчасарой фонтани**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/X да **Бой ила хизматчи**, 13/X да **Ўғирланган умр**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13/X да **Паранжи сирлари**, 14/X **Кумуш тўй**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **ИВАН РУБАН** раҳбарлигидаги ўргатилган ёввойи ҳайвонлар иштирокида **МОСКВА ДАВЛАТ ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.**

КИНО

Шельменко-деншчик — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК», «МОСКВА» (тоқ соатларда).

Қалъа жавоб берди — «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Ун икки стул (2 серия) — ҲАМЗА номли (кундуз соат 12, 3 кеч 6 ва 9 да), «КЎКЧА» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8.45 минутда).

Тилсиз дўстлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Ешлар — «ЧАЙКА» (жуфт соатларда).

Дунё (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ҳамроз (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12 ярим, 5, кеч 9 да).

Кунгабоқар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР

58-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1971 йил 7 октябрда Тошкент шаҳрида бўлиб ўтди.

Ўзбекистон ССРнинг ҳамма омонат кассаларида сақланган омонат счётларининг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Счёт номерлари	Ютуқ миқдори ўртача омонат суммасига % билан	Счёт номерлари	Ютуқ миқдори омонат ўртача суммасига % билан
33	25	546	25
47	100	598	25
104	25	683	25
144	50	649	50
165	25	719	25
228	25	758	25
268	25	784	25
304	25	817	200
335	25	839	25
360	25	883	100
400	25	958	25
461	25	973	25
508	25		

Счётларнинг сони 1000 дан ошган омонат кассаларида, биринчи мингда қайси номерлар ютган бўлса, қолган мингларда ҳам шу номерлар ютгандир. Масалан: счёт №№ 1033, 2033, 3033, 1598, 2598, 3598 ва ҳоказо.

Тираж комиссиясининг раиси — Тошкент шаҳар Ҳамза район ижроия комитети раисининг ўринбосари О. ЕНДРЕШЕК.

Тираж комиссияси раисининг ўринбосари — Ўзбекистон ССР Давлат омонат кассаси ва Давлат кредити бошқармаси бошлиғининг ўринбосари — А. ВАССЕРФИРЕР.

Комиссиянинг масъул секретари — Л. РУБЦОВА.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26. Редактор —336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка —337343. Корректура—337162. Эълонлар—338142. Коммутатор—330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз — 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44. Гулистон — 22-09.

А. — 236. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС — 64697. Р. 14562.